

Warszawa, dnia 17 lutego 2017 r.

Poz. 286

OBWIESZCZENIE
MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 2 lutego 2017 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 296 i 1579) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji (Dz. U. z 2015 r. poz. 2273), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) ustawą z dnia 16 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji (Dz. U. poz. 2278),
- 2) ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. o zmianie ustawy o działach administracji rządowej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 266),
- 3) ustawą z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (Dz. U. poz. 542),
- 4) ustawą z dnia 16 grudnia 2016 r. o zmianie niektórych ustaw w celu poprawy otoczenia prawnego przedsiębiorców (Dz. U. poz. 2255),
- 5) ustawą z dnia 16 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. poz. 2260)

oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem 31 stycznia 2017 r.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy nie obejmuje:

- 1) art. 4 ustawy z dnia 16 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji (Dz. U. poz. 2278), który stanowi:

„Art. 4. Ustawa wchodzi w życie z dniem 30 grudnia 2015 r.”;

- 2) art. 41 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o zmianie ustawy o działach administracji rządowej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 266), który stanowi:

„Art. 41. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 15 i art. 26, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia;
  - 2) art. 3 pkt 2, w zakresie art. 12b pkt 1, który wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2016 r.;
  - 3) art. 3 pkt 2, w zakresie art. 12b pkt 2, który wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2016 r.”;
- 3) odnośnika nr 1 oraz art. 127 i art. 133 ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (Dz. U. poz. 542), które stanowią:

„¹⁾ Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji wdraża:

- 1) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/48/WE z dnia 18 czerwca 2009 r. w sprawie bezpieczeństwa zabawek (Dz. Urz. UE L 170 z 30.06.2009, str. 1, z późn. zm.);

- 2) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/29/UE z dnia 12 czerwca 2013 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku wyrobów pirotechnicznych (Dz. Urz. UE L 178 z 28.06.2013, str. 27);
- 3) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/53/UE z dnia 20 listopada 2013 r. w sprawie rekreacyjnych jednostek pływających i skuterów wodnych i uchylającą dyrektywę 94/25/WE (Dz. Urz. UE L 354 z 28.12.2013, str. 90);
- 4) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/28/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku i kontroli materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego (Dz. Urz. UE L 96 z 29.03.2014, str. 1);
- 5) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/29/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku prostych zbiorników ciśnieniowych (Dz. Urz. UE L 96 z 29.03.2014, str. 45);
- 6) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/30/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do kompatybilności elektromagnetycznej (Dz. Urz. UE L 96 z 29.03.2014, str. 79);
- 7) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/31/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku wag nieautomatycznych (Dz. Urz. UE L 96 z 29.03.2014, str. 107);
- 8) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/32/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku przyrządów pomiarowych (Dz. Urz. UE L 96 z 29.03.2014, str. 149, z późn. zm.);
- 9) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/33/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących dźwigów i elementów bezpieczeństwa do dźwigów (Dz. Urz. UE L 96 z 29.03.2014, str. 251);
- 10) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/34/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do urządzeń i systemów ochronnych przeznaczonych do użytku w atmosferze potencjalnie wybuchowej (Dz. Urz. UE L 96 z 29.03.2014, str. 309);
- 11) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/35/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku sprzętu elektrycznego przewidzianego do stosowania w określonych granicach napięcia (Dz. Urz. UE L 96 z 29.03.2014, str. 357);
- 12) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych i uchylającą dyrektywę 1999/5/WE (Dz. Urz. UE L 153 z 22.05.2014, str. 62);
- 13) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/68/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku urządzeń ciśnieniowych (Dz. Urz. UE L 189 z 27.06.2014, str. 164).”

„Art. 127. Do spraw z zakresu akredytacji wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.”

„Art. 133. Ustawa wchodzi w życie z dniem 20 kwietnia 2016 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 102 pkt 1 lit. c w zakresie art. 1 ust. 2 pkt 2, który wchodzi w życie z dniem 22 lipca 2016 r.;
  - 2) art. 105 pkt 4–8, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.;
  - 3) art. 107 pkt 15 w zakresie art. 158a, który wchodzi w życie z dniem 12 czerwca 2018 r.”;
- 4) art. 35 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zmianie niektórych ustaw w celu poprawy otoczenia prawnego przedsiębiorców (Dz. U. poz. 2255), który stanowi:

„Art. 35. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 14 oraz art. 15 pkt 4 lit. a tiret trzecie i czwarte, które wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2017 r.;
- 2) art. 13 pkt 2 i pkt 3 lit. b oraz art. 17, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.;
- 3) art. 19 i art. 20, które wchodzi w życie z dniem 1 marca 2017 r.”;

- 5) art. 129 i art. 134 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. poz. 2260), które stanowią:

„Art. 129. Mandat przedstawiciela ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa w Radzie Konsultacyjnej, o której mowa w art. 24 ustawy zmienianej w art. 72, powołanego przed wejściem w życie niniejszej ustawy wygasa z dniem wejścia w życie ustawy.”

„Art. 134. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 14 pkt 19 i pkt 32 w zakresie uchylecia art. 69a ust. 3 i 4, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.;
- 2) art. 97–99, art. 100 ust. 2, art. 114 ust. 2 i art. 116, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia;
- 3) art. 19 pkt 32, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.;
- 4) art. 95, który wchodzi w życie z dniem 31 grudnia 2016 r.”.

Marszałek Sejmu: *M. Kuchciński*

Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej
Polskiej z dnia 2 lutego 2017 r. (poz. 286)

USTAWA

z dnia 17 lipca 2009 r.

o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji¹⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawa określa:

- 1) zadania Krajowego ośrodka bilansowania i zarządzania emisjami;
- 2) zasady funkcjonowania Krajowego systemu bilansowania i prognozowania emisji;
- 3) zasady zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji;
- 4) zasady funkcjonowania krajowego rejestru jednostek Kioto i uprawnień do emisji;
- 5) zasady obrotu i zarządzania jednostkami Kioto;
- 6) zasady funkcjonowania Krajowego systemu zielonych inwestycji oraz Rachunku klimatycznego;
- 7) warunki i zasady realizacji projektów wspólnych wdrożeń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

¹⁾ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia następujących dyrektyw Wspólnot Europejskich:

- 1) dyrektywy 2001/81/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2001 r. w sprawie krajowych poziomów emisji dla niektórych rodzajów zanieczyszczenia powietrza (Dz. Urz. UE L 309 z 27.11.2001, str. 22, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 320);
- 2) dyrektywy 2001/80/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2001 r. w sprawie ograniczenia emisji niektórych zanieczyszczeń do powietrza z dużych obiektów energetycznego spalania (Dz. Urz. UE L 309 z 27.11.2001, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 299);
- 3) dyrektywy 2004/101/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 października 2004 r. zmieniającej dyrektywę 2003/87/WE ustanawiającą system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie, z uwzględnieniem mechanizmów projektowych Protokołu z Kioto (Dz. Urz. UE L 338 z 13.11.2004, str. 18);
- 4) dyrektywy 2008/50/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy (Dz. Urz. UE L 152 z 11.06.2008, str. 1).

Niniejsza ustawa zapewnia wykonanie następujących decyzji:

- 1) decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady nr 280/2004/WE z dnia 11 lutego 2004 r. dotyczącej mechanizmu monitorowania emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie oraz wykonania Protokołu z Kioto (Dz. Urz. UE L 49 z 19.02.2004, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 8, str. 57);
- 2) decyzji Komisji nr 2005/166/WE z dnia 10 lutego 2005 r. ustanawiającej zasady wykonania decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady 280/2004/WE dotyczącej mechanizmu monitorowania emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie i wykonania Protokołu z Kioto (Dz. Urz. UE L 55 z 01.03.2005, str. 57);
- 3) decyzji Komisji nr 2007/589/WE z dnia 18 lipca 2007 r. ustanawiającej wytyczne dotyczące monitorowania i sprawozdawczości w zakresie emisji gazów cieplarnianych zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz. Urz. UE L 229 z 31.08.2007, str. 1);
- 4) decyzji Komisji nr 2006/780/WE z dnia 13 listopada 2006 r. w sprawie zapobiegania podwójnemu liczeniu redukcji emisji gazów cieplarnianych w ramach wspólnotowego systemu handlu uprawnieniami do emisji zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w przypadku projektów realizowanych w ramach Protokołu z Kioto (Dz. Urz. UE L 316 z 16.11.2006, str. 12).

W zakresie swojej regulacji niniejsza ustawa umożliwia wykonanie rozporządzenia Komisji (WE) nr 2216/2004 z dnia 21 grudnia 2004 r. w sprawie standaryzowanego i zabezpieczonego systemu rejestrów stosownie do dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz decyzji nr 280/2004/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz. Urz. UE L 386 z 29.12.2004, str. 1) zmienionego rozporządzeniem Komisji (WE) nr 916/2007 z dnia 31 lipca 2007 r. zmieniającego rozporządzenie Komisji (WE) nr 2216/2004 w sprawie ujednoczonego i zabezpieczonego systemu rejestrów stosownie do dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz decyzji nr 280/2004/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz. Urz. UE L 200 z 01.08.2007, str. 5) oraz rozporządzeniem Komisji (WE) nr 994/2008 z dnia 8 października 2008 r. w sprawie znormalizowanego i zabezpieczonego systemu rejestrów zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz decyzją nr 280/2004/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz. Urz. UE L 271 z 11.10.2008, str. 3), a także rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 166/2006 z dnia 18 stycznia 2006 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń i zmieniającego dyrektywę Rady 91/689/EWG i 96/61/WE (Dz. Urz. UE L 33 z 04.02.2006, str. 1).

8) warunki i zasady realizacji poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

- a) projektów wspólnych wdrożeń,
- b) projektów mechanizmu czystego rozwoju.

2. Wykaz gazów cieplarnianych i innych substancji wprowadzanych do powietrza, objętych systemem zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji, określa załącznik do ustawy.

Art. 2. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) akredytowanej niezależnej jednostce – rozumie się przez to jednostkę upoważnioną do oceny dokumentacji projektowej, o której mowa w art. 40 ust. 7 pkt 1, oraz weryfikacji wielkości jednostek redukcji emisji uzyskanych w wyniku realizacji projektu wspólnych wdrożeń, wyłonioną lub wskazaną przez Komitet Nadzorujący;
- 2) aktywności – rozumie się przez to parametry charakteryzujące działalność, której skutkiem jest emisja, takie jak: wielkość produkcji, wielkość zużycia surowców lub paliw, ilość wytworzonych odpadów;
- 3) bilansowaniu emisji – rozumie się przez to określanie i prognozowanie wielkości emisji, emisji unikniętej, emisji zredukowanej oraz gromadzenie i przetwarzanie informacji o tych wielkościach, przy wykorzystaniu danych gromadzonych na potrzeby polityki krajowej oraz na potrzeby wypełnienia zobowiązań międzynarodowych;
- 3a) długoterminowej jednostce poświadczonej redukcji emisji – rozumie się przez to jednostkę, o której mowa w art. 3 pkt 9 rozporządzenia Komisji (UE) nr 389/2013 z dnia 2 maja 2013 r. ustanawiającego rejestr Unii zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, decyzjami nr 280/2004/WE i nr 406/2009/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylającego rozporządzenia Komisji (UE) nr 920/2010 i nr 1193/2011 (Dz. Urz. UE L 122 z 03.05.2013, str. 1), zwanego dalej „rozporządzeniem Komisji (UE) nr 389/2013”;
- 4) ekwiwalencie – rozumie się przez to jeden megagram (1 Mg) dwutlenku węgla (CO₂) albo ilość innego gazu cieplarnianego stanowiącą odpowiednik jednego megagrama (1 Mg) dwutlenku węgla (CO₂), obliczoną z wykorzystaniem odpowiedniego współczynnika ocieplenia;
- 5) emisji – rozumie się przez to wprowadzane w wyniku działalności człowieka, bezpośrednio lub pośrednio do powietrza, gazy cieplarniane lub inne substancje;
- 6) emisji unikniętej – rozumie się przez to wielkość emisji, jaka mogłaby zostać wprowadzona do powietrza w danym roku z instalacji w ramach technologii stosowanych powszechnie do wytwarzania określonego produktu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a na skutek zastosowania innego rozwiązania technicznego lub technologicznego albo innych surowców lub paliw w nowej instalacji nie została wprowadzona do powietrza;
- 7) emisji zredukowanej – rozumie się przez to niewynikającą z obniżenia produkcji wielkość emisji, jaka nie została wprowadzona do powietrza w danym roku z instalacji istniejącej wskutek podjętych działań modernizacyjnych, mających na celu obniżenie wielkości emisji przypadającej na jednostkę powstającego produktu lub jednostkę wykorzystywanego surowca, materiału lub paliwa w zakładzie, na którego terenie jest położona instalacja;
- 8) gospodarce leśnej – rozumie się przez to działalność w zakresie urządzania, ochrony i zagospodarowywania lasu, utrzymywania i powiększania zasobów i upraw leśnych oraz pozyskiwania, z wyjątkiem skupu, drewna, żywicy, choinek, karpiny, kory, igliwia i płodów runa leśnego;
- 9) instalacji – rozumie się przez to instalację w rozumieniu art. 3 pkt 6 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2016 r. poz. 672, z późn. zm.²⁾);
- 10) jednostce Kioto – rozumie się przez to jednostkę poświadczonej redukcji emisji, jednostkę przyznanej emisji, jednostkę redukcji emisji lub jednostkę pochłaniania;
- 11) jednostce pochłaniania – rozumie się przez to jeden megagram (1 Mg) dwutlenku węgla (CO₂) pochłonięty w wyniku:
  - a) działalności człowieka mającej na celu zwiększenie pochłaniania dwutlenku węgla (CO₂) przez gleby użytkowane rolniczo,
  - b) zmian sposobów użytkowania gruntów rolnych lub leśnych, w tym w zakresie zalesiania, ponownego zalesiania i wylesiania,
  - c) prowadzonej gospodarki leśnej;

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 831, 903, 1250, 1427, 1933, 1991, 2255 i 2260.

- 12) jednostce poświadczonej redukcji emisji – rozumie się przez to wyrażoną w ekwiwalencie emisję zredukowaną gazów cieplarnianych lub emisję unikniętą gazów cieplarnianych, otrzymaną w wyniku realizacji projektu mechanizmu czystego rozwoju;
- 13) jednostce przyznanej emisji – rozumie się przez to wyrażoną w ekwiwalencie emisję gazów cieplarnianych przyznaną państwu uprawnionemu zgodnie z Protokołem z Kioto do Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, sporządzonym w Kioto dnia 11 grudnia 1997 r. (Dz. U. z 2005 r. poz. 1684), zwanym dalej „Protokołem z Kioto”;
- 14) jednostce redukcji emisji – rozumie się przez to wyrażoną w ekwiwalencie emisję zredukowaną gazów cieplarnianych lub emisję unikniętą gazów cieplarnianych lub jeden megagram (1 Mg) pochłoniętego dwutlenku węgla (CO₂), otrzymane w wyniku realizacji projektu wspólnych wdrożeń;
- 14a) jednostce rocznych limitów emisji – rozumie się przez to jednostkę, o której mowa w art. 3 pkt 27 rozporządzenia Komisji (UE) nr 389/2013;
- 15) Komitecie Nadzorującym – rozumie się przez to organ wykonawczy Protokołu z Kioto powołany w celu nadzorowania realizacji projektów wspólnych wdrożeń realizowanych w ramach ścieżki drugiej, o której mowa w art. 37 ust. 3;
- 16) Krajowej rezerwie jednostek Kioto – rozumie się przez to ilość jednostek Kioto, jaką Rzeczpospolita Polska jest obowiązana utrzymywać w Krajowym rejestrze jednostek Kioto w danym okresie rozliczeniowym zgodnie z przepisami prawa międzynarodowego lub przepisami prawa Unii Europejskiej;
- 17) krajowym pułapie emisji – rozumie się przez to maksymalną wielkość emisji, jaka może być wyemitowana na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w danym okresie rozliczeniowym, wynikającą z przepisów prawa międzynarodowego lub przepisów prawa Unii Europejskiej;
- 18) okresie rozliczeniowym – rozumie się przez to przedział czasu, w którym są określane emisje w celu uzyskania informacji niezbędnych do wsparcia działań zmierzających do wywiązania się Rzeczypospolitej Polskiej z zobowiązań międzynarodowych w zakresie redukcji emisji;
- 19) państwach uprawnionych – rozumie się przez to państwa wymienione w Załączniku I do Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 9 maja 1992 r. (Dz. U. z 1996 r. poz. 238), zwanej dalej „Konwencją Klimatyczną”, które ratyfikowały Protokół z Kioto, zgodnie z art. 1 ust. 7 Protokołu z Kioto;
- 20) podmiocie korzystającym ze środowiska – rozumie się przez to podmiot korzystający ze środowiska w rozumieniu art. 3 pkt 20 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska;
- 20a) (uchylony)
- 21) poziomie bazowym – rozumie się przez to szacunkową, określoną z największym prawdopodobieństwem, wielkość emisji gazów cieplarnianych, jaka miałyby miejsce w przypadku, gdyby projekt wspólnych wdrożeń lub projekt mechanizmu czystego rozwoju nie został zrealizowany, stanowiącą poziom odniesienia pozwalający określić emisję zredukowaną lub emisję unikniętą;
- 22) projekcie mechanizmu czystego rozwoju – rozumie się przez to przedsięwzięcie realizowane przez państwo uprawnione na terytorium innego państwa niż państwo uprawnione, które ma na celu redukcję lub uniknięcie emisji gazów cieplarnianych, a także pochłanianie dwutlenku węgla (CO₂) będące następstwem zalesiania lub ponownego zalesiania;
- 23) projekcie wspólnych wdrożeń – rozumie się przez to przedsięwzięcie realizowane przez państwo uprawnione na terytorium innego państwa uprawnionego, które ma na celu redukcję, uniknięcie emisji gazów cieplarnianych lub pochłanianie dwutlenku węgla (CO₂);
- 24) prowadzącym instalację – rozumie się przez to prowadzącego instalację w rozumieniu art. 3 pkt 31 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska;
- 24a) tymczasowej jednostce poświadczonej redukcji emisji – rozumie się przez to jednostkę, o której mowa w art. 3 pkt 11 rozporządzenia Komisji (UE) nr 389/2013;
- 25) uprawnieniu do emisji – rozumie się przez to uprawnienie do emisji w rozumieniu przepisów o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych;
- 26) urzędzeniu – rozumie się przez to urządzenie w rozumieniu art. 3 pkt 42 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska;

- 27) zakładzie – rozumie się przez to zakład w rozumieniu art. 3 pkt 48 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska;
- 28) źródle emisji – rozumie się przez to instalację lub jej część, której eksploatacja powoduje emisję.

Rozdział 2

Krajowy ośrodek bilansowania i zarządzania emisjami

Art. 3. 1. Tworzy się Krajowy ośrodek bilansowania i zarządzania emisjami, zwany dalej „Krajowym ośrodkiem”.

2. Do zadań Krajowego ośrodka należy:

- 1) wykonywanie zadań związanych z funkcjonowaniem Krajowego systemu bilansowania i prognozowania emisji, w tym prowadzenie Krajowej bazy o emisjach gazów cieplarnianych i innych substancji, zwanej dalej „Krajową bazą”;
- 2) zarządzanie zbiorem rachunków w rejestrze Unii podlegających jurysdykcji Rzeczypospolitej Polskiej, o którym mowa w art. 3 pkt 17 ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (Dz. U. poz. 1223 oraz z 2016 r. poz. 266, 542, 1579 i 1948);
- 3) opiniowanie wniosków o wydanie listu popierającego oraz wniosków o wydanie listu zatwierdzającego realizację projektów wspólnych wdrożeń realizowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) prowadzenie wykazu projektów wspólnych wdrożeń realizowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej posiadających listy popierające lub listy zatwierdzające;
- 5) prowadzenie wykazu jednostek uprawnionych do weryfikacji raportów;
- 6) sporządzanie raportów, sprawozdań i prognoz dotyczących wielkości emisji;
- 7) opracowywanie metodyki ustalania wielkości emisji dla poszczególnych rodzajów instalacji lub aktywności oraz metodyki wyznaczania wskaźników emisji na jednostkę wyprodukowanego towaru, zużytego paliwa lub surowca;
- 8) opracowywanie wskaźników emisji na jednostkę wyprodukowanego towaru, zużytego paliwa lub surowca;
- 9) monitorowanie działań związanych z realizacją projektów wspólnych wdrożeń i projektów mechanizmów czystego rozwoju oraz innych projektów powodujących redukcję lub uniknięcie emisji gazów cieplarnianych;
- 10) administrowanie systemem handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych, o którym mowa w ustawie z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych, w szczególności:
  - a) prowadzenie, w postaci elektronicznej, bazy danych zawierającej informacje o instalacjach, z których emisja gazów cieplarnianych jest objęta systemem, niezbędne do opracowania wykazów, o których mowa w art. 25 ust. 4, art. 29 ust. 1 i art. 41 ust. 1, oraz informacji, o których mowa w art. 26 ust. 4, art. 41 ust. 2, art. 70 ust. 12, art. 71 ust. 11, art. 72 ust. 7 i art. 73 ust. 10 ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych, a także monitorowanie sposobu wywiązania się przez prowadzących instalacje z obowiązków związanych z systemem,
  - b) pełnienie funkcji prowadzącego aukcję uprawnień do emisji w rozumieniu art. 3 pkt 20 rozporządzenia Komisji (UE) nr 1031/2010 z dnia 12 listopada 2010 r. w sprawie harmonogramu, kwestii administracyjnych oraz pozostałych aspektów sprzedaży na aukcji uprawnień do emisji gazów cieplarnianych na mocy dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej system handlu przydziałami do emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie (Dz. Urz. UE L 302 z 18.11.2010, str. 1, z późn. zm.),
  - c) prowadzenie, w postaci elektronicznej, bazy danych zawierającej informacje o operatorach statków powietrznych wykonujących operacje lotnicze objęte systemem, niezbędne do monitorowania sposobu wywiązania się przez operatorów statków powietrznych z obowiązków związanych z uczestnictwem w systemie,
  - d) obliczanie całkowitej rocznej liczby uprawnień do emisji dla instalacji, o której mowa w art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych,
  - e) opiniowanie planów monitorowania wielkości emisji i planów poboru próbek, o których mowa w art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych,
  - f) opiniowanie planów monitorowania w zakresie emisji z operacji lotniczych, dokumentów uzupełniających i informacji, o których mowa w art. 74 ust. 1 ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych oraz uproszczonych planów monitorowania w zakresie emisji z operacji lotniczych i planów monitorowania odnoszących się do monitorowania i raportowania w zakresie danych dotyczących tonokilometrów, o których mowa w art. 74 ust. 2 i 3 tej ustawy,

- g) sprawdzanie wniosków o przydział uprawnień do emisji dla instalacji nowej,
- h) sprawdzanie informacji w zakresie znaczącego zmniejszenia zdolności produkcyjnej,
- i) opracowywanie wykazu instalacji, które zaprzestały działalności,
- j) obliczanie dostosowanej rocznej liczby uprawnień do emisji dla instalacji, w których nastąpiło częściowe zaprzestanie działalności,
- k) zbieranie danych i opracowywanie analiz dotyczących systemu,
- l) opracowywanie sprawozdań dotyczących systemu w zakresie emisji gazów cieplarnianych z instalacji i z wykonywanych operacji lotniczych,
- m) przeprowadzanie oceny raportów na temat wielkości emisji w zakresie kompletności zawartych w nich danych, poprawności przeprowadzonych obliczeń oraz zgodności zawartych w nich ustaleń z przepisami rozporządzenia Komisji (UE) nr 601/2012 z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie monitorowania i raportowania w zakresie emisji gazów cieplarnianych zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz. Urz. UE L 181 z 12.07.2012, str. 30) i z zatwierdzonym planem monitorowania,
- n) udzielanie wyjaśnień, opracowywanie materiałów informacyjnych i szkoleniowych oraz prowadzenie szkoleń dotyczących funkcjonowania systemu,
- o) współpraca z organami administracji publicznej w zakresie związanym z funkcjonowaniem systemu oraz realizacją zobowiązań międzynarodowych w zakresie systemu,
- p) opiniowanie, na wniosek ministra właściwego do spraw środowiska, projektów aktów prawnych i dokumentów dotyczących funkcjonowania systemu,
- q) sporządzanie wykazów prowadzących instalacje oraz operatorów statków powietrznych, którzy naruszyli obowiązki związane z uczestnictwem w systemie, i przekazywanie ich właściwym organom, stosownie do art. 94–97 ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych.

2a. Krajowy ośrodek może także wykonywać zadania związane z:

- 1) monitorowaniem działań w zakresie polityki klimatycznej, a także przygotowaniem analiz, przeglądów i ocen jej funkcjonowania;
- 2) prognozowaniem skutków realizacji polityki klimatycznej;
- 3) rozwijaniem narzędzi do wspomagania realizacji celów systemu zarządzania emisjami oraz narzędzi do modelowania skutków gospodarczych, finansowych i społecznych realizacji polityki klimatycznej;
- 4) integracją systemów sprawozdawczości środowiskowej.

2b. Krajowy ośrodek współpracuje z Szefem Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych w zakresie niezbędnym do realizacji ustawowych zadań Krajowego ośrodka.

2c. Krajowy ośrodek współpracuje z organami administracji rządowej właściwymi w sprawach przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu w zakresie niezbędnym do realizacji jego zadań ustawowych oraz rozporządzeń Komisji (UE), o których mowa w art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych.

3. Do zadań Krajowego ośrodka należy także sporządzanie zestawień informacji i raportów, w szczególności na potrzeby:

- 1) statystyki publicznej;
- 2) systemu opłat za wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza;
- 3) systemu bilansowania emisji gazów cieplarnianych;
- 4) systemu bilansowania i rozliczania wielkości emisji dwutlenku siarki (SO₂) i tlenków azotu (NO_x) dla dużych źródeł spalania;
- 5) sprawozdawczości w ramach systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych;
- 6) bieżącej oceny jakości powietrza, w tym analiz modelowych.

4. Krajowy ośrodek może także, na podstawie informacji zawartych w Krajowej bazie, sporządzać zestawienia informacji i raporty, inne niż wskazane w ust. 3, na potrzeby organów administracji publicznej oraz organizacji samorządu gospodarczego i organizacji pracodawców.

5. Minister właściwy do spraw środowiska może określić, w drodze rozporządzenia, listę zestawień informacji i raportów, o których mowa w ust. 4, sporządzanych na potrzeby organów administracji publicznej oraz terminy ich przekazywania, kierując się potrzebą zapewnienia organom administracji publicznej pełnego i terminowego dostępu do informacji na temat wielkości emisji.

6. Zestawienia informacji i raporty, o których mowa w ust. 3, oraz zestawienia informacji i raporty wpisane na listę, o której mowa w ust. 5, są sporządzane na potrzeby organów administracji publicznej nieodpłatnie.

Art. 4. 1. Wykonywanie zadań Krajowego ośrodka powierza się Instytutowi Ochrony Środowiska w Warszawie.

2. (uchylony)

Art. 5. 1. Minister właściwy do spraw środowiska sprawuje nadzór nad wykonywaniem zadań przez Krajowy ośrodek.

2. Krajowy ośrodek w terminie do dnia 31 stycznia każdego roku przedkłada ministrowi właściwemu do spraw środowiska sprawozdanie z wykonania zadań za poprzedni rok kalendarzowy.

3. W przypadku gdy sprawozdanie jest niepełne lub budzi zastrzeżenia, minister właściwy do spraw środowiska może zająć się uzupełnieniem sprawozdania lub udzieleniem dodatkowych wyjaśnień w wyznaczonym przez siebie terminie.

4. Jeżeli w wyznaczonym terminie Krajowy ośrodek nie uzupełni sprawozdania lub nie złoży żądanych wyjaśnień, a także gdy złożone sprawozdanie nadal budzi zastrzeżenia, minister właściwy do spraw środowiska może zlecić imiennie upoważnionym pracownikom obsługującym go urządzenie przeprowadzenie kontroli w zakresie zadań wykonywanych przez Krajowy ośrodek.

5. W przypadku gdy w wyniku przeprowadzonej kontroli zostaną stwierdzone istotne uchybienia w wykonywaniu zadań przez Krajowy ośrodek, minister właściwy do spraw środowiska może odwołać dyrektora Instytutu Ochrony Środowiska przed upływem jego kadencji, bez zasięgania opinii, o której mowa w *art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 25 lipca 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych (Dz. U. z 2008 r. poz. 993 oraz z 2009 r. poz. 1323)*³⁾.

Art. 5a. Minister właściwy do spraw środowiska, w terminie do dnia 30 czerwca każdego roku, przedkłada Radzie Ministrów informację o realizacji zadań wynikających z niniejszej ustawy oraz z *ustawy z dnia 28 kwietnia 2011 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych*⁴⁾ wraz z wykazem środków wydatkowanych na realizację tych zadań.

Rozdział 3

Krajowy system bilansowania i prognozowania emisji

Art. 6. 1. Tworzy się Krajowy system bilansowania i prognozowania emisji, zwany dalej „Krajowym systemem”, w ramach którego są gromadzone, przetwarzane, szacowane, prognozowane, bilansowane i zestawiane informacje o emisjach.

2. Krajowy system obejmuje informacje o:

- 1) podmiotach korzystających ze środowiska;
- 2) miejscach korzystania ze środowiska, gdzie prowadzona jest działalność powodująca emisje;
- 3) urządzeniach, których eksploatacja powoduje emisje;
- 4) instalacjach, źródłach powstawania i miejscach emisji;
- 5) środkach technicznych mających na celu zapobieganie lub ograniczanie emisji;
- 6) wielkościach emisji;
- 7) wielkościach produkcji oraz charakterystyce surowców i paliw towarzyszących emisjom;
- 8) pozwoleniach zintegrowanych lub pozwoleniach na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, o których mowa w art. 181 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, w tym o rodzajach i ilościach gazów lub pyłów dopuszczonych do wprowadzenia do powietrza, zezwoleniach, o których mowa w przepisach o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych, oraz o zgłoszeniach instalacji mogących negatywnie oddziaływać na środowisko z uwagi na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, o których mowa w art. 152 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska;

³⁾ Utraciła moc z dniem 1 października 2010 r. na podstawie art. 8 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. – Przepisy wprowadzające ustawę reformującą system nauki (Dz. U. poz. 620), która weszła w życie z dniem 1 października 2010 r.

⁴⁾ Utraciła moc z dniem 9 września 2015 r. na podstawie art. 151 ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (Dz. U. poz. 1223), która weszła w życie z dniem 9 września 2015 r.

- 9) odstępstwach od dopuszczalnych wielkości emisji;
- 10) przedsięwzięciach inwestycyjnych, terminach ich realizacji oraz prognozowanych wielkościach emisji z tych przedsięwzięć lub sprawnościach redukcji emisji albo stężeniach substancji w gazach odlotowych planowanych do osiągnięcia w wyniku realizacji tych przedsięwzięć;
- 11) planowanych i rzeczywistych zmianach zdolności produkcyjnych, poziomach działalności oraz zmianach w działaniach w instalacji uczestniczącej w systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych lub braku takich zmian;
- 12) aktywnościach związanych z prowadzeniem działalności przemysłowej, transportem, rolnictwem, leśnictwem i sektorem usług;
- 13) wielkościach emisji związanych z prowadzeniem działalności przemysłowej, transportem, rolnictwem, leśnictwem i sektorem usług, wynikających z aktywności, o których mowa w pkt 12;
- 14) prognozach zmian aktywności dla poszczególnych sektorów gospodarki, o których mowa w art. 9 ust. 1.

3. Informacje, o których mowa w ust. 2, gromadzi się w Krajowej bazie.

4. Krajową bazę prowadzi Krajowy ośrodek.

Art. 6a. Informacje jednostkowe zawarte w raportach, o których mowa w art. 7 ust. 1, wprowadzane do Krajowej bazy, a także informacje jednostkowe zawarte w zestawieniach informacji i raportach, o których mowa w art. 3 ust. 3–5, nie są informacjami publicznymi w rozumieniu przepisów o dostępie do informacji publicznej.

Art. 7. 1. Podmiot korzystający ze środowiska, którego działalność powoduje emisje, sporządza i wprowadza do Krajowej bazy, w terminie do końca lutego każdego roku, raport zawierający informacje wskazane w art. 6 ust. 2 pkt 1–10, dotyczące poprzedniego roku kalendarzowego.

1a. Osoba fizyczna niebędąca przedsiębiorcą sporządza i wprowadza do Krajowej bazy raport, o którym mowa w ust. 1, jeżeli korzystanie ze środowiska powodujące emisje wymaga pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza albo pozwolenia zintegrowanego, o którym mowa w art. 181 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska.

2. W przypadku gdy obowiązek sporządzenia i wprowadzenia raportu jest związany z eksploatacją instalacji, podmiotem obowiązany do sporządzenia i wprowadzenia raportu jest prowadzący instalację.

2a. Jeżeli w trakcie roku kalendarzowego prawa i obowiązki podmiotu korzystającego ze środowiska przejmuje inny podmiot, obowiązek sporządzenia i wprowadzenia raportu za ten rok, spoczywa na tym podmiocie, z zastrzeżeniem ust. 2b.

2b. Jeżeli nowy podmiot korzystający ze środowiska nie jest następcą prawnym poprzedniego podmiotu, każdy z nich sporządza i wprowadza raport za okres, w którym prowadził działalność objętą obowiązkiem sporządzenia raportu.

3. Wielkości emisji zawarte w raporcie, o którym mowa w ust. 1, ustala się na podstawie prowadzonych pomiarów lub na podstawie informacji o wielkości produkcji, zużyciu paliw lub surowców i odpowiadających tym wielkościom wskaźników emisji.

4. Minister właściwy do spraw środowiska może określić, w drodze rozporządzenia, rodzaje gazów cieplarnianych i innych substancji objętych bilansowaniem emisji dla poszczególnych rodzajów instalacji oraz sposoby ustalania wielkości emisji, kierując się potrzebą zapewnienia wysokiej jakości danych o emisji, w tym zapewnienia ich wiarygodności i spójności, oraz biorąc pod uwagę rozwój w zakresie dostępnych metod i technologii służących redukcji emisji.

5. (uchylony)

6. (uchylony)

7. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres informacji zawartych w raporcie oraz sposób jego wprowadzania do Krajowej bazy, kierując się potrzebą zapewnienia sprawnego funkcjonowania Krajowej bazy oraz jednolitości danych zawartych w tej bazie.

8. (uchylony)

Art. 7a. 1. Informacje i dane zawarte w raportach, o których mowa w art. 7 ust. 1, są dostępne dla Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, a także dla właściwego ze względu na miejsce korzystania ze środowiska wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, w trybie połączenia z siecią teleinformatyczną, po zalogowaniu się do konta w Krajowej bazie, za pomocą identyfikatora i hasła dostępu.

2. Identyfikator i hasło dostępu nadawane są przez Krajowy ośrodek na wniosek organów Inspekcji Ochrony Środowiska, o których mowa w ust. 1.

3. Realizacja dostępu, o którym mowa w ust. 1, następuje z wykorzystaniem bezpiecznej transmisji danych w sposób gwarantujący ich nienaruszalność.

4. Dostęp, o którym mowa w ust. 1, jest nieodpłatny.

Art. 8. 1. Krajowy ośrodek przeprowadza analizę informacji zawartych w raportach wprowadzonych przez podmiot korzystający ze środowiska do Krajowej bazy.

2. W przypadku wątpliwości dotyczących prawidłowości podanych w raporcie informacji Krajowy ośrodek występuje do podmiotu korzystającego ze środowiska o udzielenie wyjaśnień lub dokonanie korekty raportu.

3. Podmiot korzystający ze środowiska w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia, o którym mowa w ust. 2, udziela wyjaśnień lub dokonuje korekty raportu.

4. Jeżeli podmiot korzystający ze środowiska, który eksploatuje:

- 1) instalację wymagającą pozwolenia zintegrowanego lub
- 2) instalację wymagającą pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, lub
- 3) źródło spalania paliw, o którym mowa w art. 157a ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, o nominalnej mocy cieplnej nie mniejszej niż 1 MW

– nie dopełni obowiązku, o którym mowa w ust. 3, Krajowy ośrodek może zawiadomić o tym wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska w terminie do dnia 15 września.

5. W przypadku podmiotu korzystającego ze środowiska, o którym mowa w ust. 4 pkt 1 lub 2, wojewódzki inspektor ochrony środowiska dokonuje sprawdzenia informacji zawartych w raporcie, w zakresie objętym wystąpieniem, o którym mowa w ust. 2.

6. Wyniki sprawdzenia, o którym mowa w ust. 5, wojewódzki inspektor ochrony środowiska przekazuje Krajowemu ośrodkowi i podmiotowi korzystającemu ze środowiska.

7. Jeżeli ze sprawdzenia informacji zawartych w raporcie wynika potrzeba korekty raportu, podmiot korzystający ze środowiska dokonuje korekty raportu w terminie 14 dni od dnia otrzymania wyników sprawdzenia.

Art. 9. 1. Właściwi ministrowie w zakresie swojej właściwości sporządzają i przekazują ministrowi właściwemu do spraw środowiska prognozy zmian aktywności dla następujących sektorów gospodarki:

- 1) elektroenergetyki;
- 2) zaopatrzenia w ciepło;
- 3) górnictwa i wydobywania;
- 4) przemysłu rafineryjnego;
- 5) produkcji żelaza i stali;
- 6) produkcji metali nieżelaznych;
- 7) koksownictwa;
- 8) przemysłu cementowego;
- 9) przemysłu wapienniczego;
- 10) przemysłu ceramicznego;
- 11) przemysłu szklarskiego;
- 12) przemysłu drzewnego;
- 13) przemysłu papierniczego;
- 14) przemysłu chemicznego;
- 15) leśnictwa;
- 16) rolnictwa;
- 17) transportu;
- 18) przemysłu spożywczego.

1a. Prognozy zmian aktywności, o których mowa w ust. 1, zawierają informację o politykach i działaniach prowadzących do redukcji emisji gazów cieplarnianych lub zwiększenia pochłaniania dwutlenku węgla w wyniku działalności, o której mowa w art. 2 pkt 11.

2. Prognozy zmian aktywności nie stanowią dokumentów planistycznych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2016 r. poz. 383, 1250, 1948 i 1954 oraz z 2017 r. poz. 5).

3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) zakres informacji w odniesieniu do poszczególnych sektorów gospodarki, jaki powinien być zawarty w prognozach zmian aktywności,
- 2) przedziały czasowe, dla których sporządza się prognozy zmian aktywności,
- 3) terminy przekazywania prognoz zmian aktywności ministrowi właściwemu do spraw środowiska

– kierując się potrzebą zapewnienia kompletności, spójności oraz wiarygodności informacji zawartych w prognozach zmian aktywności oraz koniecznością terminowego wypełniania zobowiązań Rzeczypospolitej Polskiej, wynikających z przepisów prawa Unii Europejskiej lub umów międzynarodowych z zakresu ochrony środowiska, w zakresie opracowywania prognoz wielkości emisji.

4. Informacje o prognozach zmian aktywności Krajowy ośrodek zamieszcza w Krajowej bazie.

Art. 10. 1. Na podstawie informacji zawartych w Krajowej bazie Krajowy ośrodek przygotowuje i przekazuje ministrowi właściwemu do spraw środowiska krajowy raport o wielkościach emisji gazów cieplarnianych i innych substancji za rok poprzedni, w terminie do dnia 30 września każdego roku.

2. Krajowy raport o wielkościach emisji gazów cieplarnianych i innych substancji obejmuje:

- 1) bilans emisji sporządzony na podstawie raportów zawartych w Krajowej bazie.
- 2) (uchylony)

Art. 11. Krajowy ośrodek przygotowuje i przekazuje ministrowi właściwemu do spraw środowiska, na 30 dni przed terminami wynikającymi z przepisów prawa Unii Europejskiej lub umów międzynarodowych z zakresu ochrony środowiska:

- 1) roczne inwentaryzacje emisji:
  - a) gazów cieplarnianych, zgodnie z wytycznymi do Konwencji Klimatycznej,
  - b) substancji określonych w Konwencji w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości, sporządzonej w Genewie dnia 13 listopada 1979 r. (Dz. U. z 1985 r. poz. 311 oraz z 1988 r. poz. 313),
  - c) substancji, dla których poziomy emisji lub stężeń zostały określone w przepisach prawa Unii Europejskiej;
- 2) informacje i dane, które mają być przekazane Komisji Europejskiej, dotyczące źródeł spalania paliw, o których mowa w art. 157a ust. 1 pkt 7 i ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska.

Art. 11a. 1. Krajowy ośrodek przygotowuje i przekazuje ministrowi właściwemu do spraw środowiska, na 30 dni przed terminami wynikającymi z przepisów prawa Unii Europejskiej dotyczących ochrony środowiska, sprawozdania, o których mowa w art. 6 decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2009/406/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie wysiłków podjętych przez państwo członkowskie, zmierzających do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych w celu realizacji do roku 2020 zobowiązań Wspólnoty dotyczących redukcji emisji gazów cieplarnianych (Dz. Urz. UE L 140 z 05.06.2009, str. 136), zwanej dalej „decyzją nr 2009/406/WE”, zgodnie z wymaganiami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie mechanizmu monitorowania i sprawozdawczości w zakresie emisji gazów cieplarnianych oraz zgłaszania innych informacji na poziomie krajowym i unijnym, mających znaczenie dla zmiany klimatu, oraz uchylającego decyzję 280/2004/WE (Dz. Urz. UE L 165 z 18.06.2013, str. 13), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 525/2013”.

2. Minister właściwy do spraw środowiska uzgadnia sprawozdania, o których mowa w ust. 1, z członkami Rady Ministrów i przedstawia do akceptacji Radzie Ministrów.

3. Sprawozdania, o których mowa w ust. 1, dotyczą:

- 1) krajowej rocznej emisji gazów cieplarnianych nieobjętych systemem handlu uprawnieniami do emisji;
- 2) poziomu wykorzystania, podziału geograficznego, rodzajów i przyjętych kryteriów jakościowych wykorzystanych jednostek poświadczonych redukcji emisji i jednostek redukcji emisji;

- 3) przewidywanych postępów w realizacji decyzji z uwzględnieniem krajowych polityk, działań i prognoz;
- 4) planowanych dodatkowych krajowych polityk i działań mających na celu dalszą redukcję emisji gazów cieplarnianych nieobjętych systemem handlu uprawnieniami do emisji ponad to, co wynika z decyzji nr 2009/406/WE.

4. Jeżeli do rozliczenia krajowej rocznej emisji gazów cieplarnianych wykorzystano jednostki poświadczonej redukcji emisji lub jednostki redukcji emisji, o których mowa w art. 98 ust. 1 ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych, w sprawozdaniu, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, zamieszcza się uzasadnienie dotyczące wykorzystania tych jednostek.

5. Na podstawie sprawozdań, o których mowa w ust. 1, i sprawozdania, o którym mowa w art. 50 ust. 1 ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych, minister właściwy do spraw środowiska przygotowuje sprawozdanie, o którym mowa w art. 17 rozporządzenia nr 525/2013, i przedstawia w terminie do dnia 31 lipca każdego roku Komisji Europejskiej.

6. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 5, minister właściwy do spraw środowiska ogłasza w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego tego ministra.

Art. 11b. 1. Krajowy ośrodek przygotowuje projekty raportów w zakresie wypełniania zobowiązań wynikających z Konwencji Klimatycznej i Protokołu z Kioto zgodnie z wymogami zawartymi w wytycznych określonych w przepisach prawa Unii Europejskiej lub umowach międzynarodowych.

2. Projekty raportów, o których mowa w ust. 1, sporządza się w szczególności na podstawie informacji, danych i analiz przekazywanych przez organy administracji publicznej, informacji i danych zawartych w Krajowej bazie, informacji zawartych w prognozach zmian aktywności, o których mowa w art. 9 ust. 1, oraz innych informacji i danych udostępnianych przez organizacje samorządu gospodarczego i organizacje pracodawców, a także fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

3. Informacje, dane i analizy, o których mowa w ust. 2, obejmują w szczególności:

- 1) krótkookresowe i długookresowe prognozy makroekonomiczne;
- 2) krajowe i sektorowe polityki i strategie gospodarcze;
- 3) informacje dotyczące:
  - a) podejmowanych działań przyczyniających się do ograniczania lub redukcji emisji,
  - b) rodzajów stosowanych instrumentów prawnych, ekonomicznych i administracyjnych wspomagających redukcję emisji,
  - c) oceny stanu jakości środowiska wykonywanych w ramach państwowego monitoringu środowiska.

4. Na wniosek Krajowego ośrodka organy administracji publicznej przekazują dane, informacje lub analizy niezbędne do sporządzenia projektów raportów, o których mowa w ust. 1.

5. Krajowy ośrodek, realizując zadania, o których mowa w ust. 1, może występować o udostępnienie niezbędnych danych, informacji lub analiz do organizacji samorządu gospodarczego, organizacji pracodawców lub funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Art. 12. 1. Krajowy ośrodek opracowuje prognozy wielkości emisji w celu realizacji zadań wynikających z przepisów prawa Unii Europejskiej lub umów międzynarodowych z zakresu ochrony środowiska oraz polityki ekologicznej państwa i przekazuje je ministrowi właściwemu do spraw środowiska na 60 dni przed wymaganym terminem.

2. Przy opracowywaniu prognoz wielkości emisji pod uwagę bierze się w szczególności:

- 1) krótkookresowe i długookresowe prognozy makroekonomiczne;
- 2) krajowe i sektorowe polityki i strategie gospodarcze;
- 3) przekazywane przez właściwych ministrów prognozy zmian aktywności, o których mowa w art. 9 ust. 1;
- 4) informacje dotyczące:
  - a) podejmowanych działań przyczyniających się do ograniczania lub redukcji emisji,
  - b) rodzajów stosowanych instrumentów prawnych, ekonomicznych i administracyjnych wspomagających redukcję emisji,
  - c) oceny stanu jakości powietrza wykonanej w ramach państwowego monitoringu środowiska.

3. Prognozy wielkości emisji obejmują okres 20 lat i są aktualizowane po upływie 5 lat.

Rozdział 4

Zarządzanie emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji

Art. 13. 1. Tworzy się system zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji, zwany dalej „systemem zarządzania”, w celu:

- 1) zarządzania krajowymi pułapami emisji oraz zapewnienia ich trwałego nieprzekroczenia;
- 2) ograniczania emisji do wymaganych pułapów, jeżeli krajowe pułapy emisji zostały przekroczone;
- 3) zarządzania niewykorzystanymi częściami krajowych pułapów emisji.

2. W skład systemu zarządzania wchodzi:

- 1) Krajowy system;
- 2) (uchylony)
- 3) (uchylony)
- 4) obrót i zarządzanie jednostkami Kioto;
- 5) zarządzanie krajowym limitem emisji gazów cieplarnianych i obrót jednostkami rocznych limitów emisji.

Art. 14. 1. Realizacja programów i projektów związanych z ochroną środowiska, ograniczaniem lub unikaniem emisji gazów cieplarnianych, pochłanianiem oraz sekwestracją dwutlenku węgla (CO₂) może odbywać się w szczególności w ramach:

- 1) Krajowego systemu zielonych inwestycji;
- 2) projektów wspólnych wdrożeń;
- 3) projektów mechanizmu czystego rozwoju;
- 4) projektów redukcji emisji gazów cieplarnianych poza systemem handlu uprawnieniami do emisji.

2. Minister właściwy do spraw środowiska może określić, w drodze rozporządzenia, sposób realizacji oraz wydawania uprawnień do emisji lub jednostek z tytułu realizacji projektów, o których mowa w ust. 1 pkt 4, uwzględniając wymagania dotyczące projektów zmniejszających emisje gazów cieplarnianych nieobjętych systemem wspólnotowym i wydawania uprawnień lub jednostek na te projekty, wynikające z przepisów Unii Europejskiej.

Art. 15. 1. W przypadku gdy z informacji uzyskanych w ramach Krajowego systemu wynika, że wielkość emisji powoduje lub może powodować przekroczenie krajowego pułapu emisji, Krajowy ośrodek opracowuje projekt Krajowego planu redukcji emisji i przedkłada go ministrowi właściwemu do spraw środowiska.

2. Krajowy plan redukcji emisji przyjmuje, w drodze rozporządzenia, Rada Ministrów, kierując się potrzebą ograniczenia emisji i trwałego nieprzekroczenia krajowych pułapów emisji w przyszłości oraz biorąc pod uwagę interesy gospodarcze Rzeczypospolitej Polskiej oraz jej zobowiązania wynikające z przepisów prawa Unii Europejskiej lub umów międzynarodowych z zakresu ochrony środowiska.

3. Krajowy plan redukcji emisji powinien zawierać w szczególności:

- 1) określenie substancji, których plan dotyczy, wraz z podaniem zakresu przekroczenia krajowego pułapu emisji tych substancji;
- 2) wykaz sektorów gospodarki objętych planem;
- 3) określenie podstawowych kierunków i zakresu działań dla poszczególnych sektorów gospodarki, niezbędnych do przywrócenia krajowego pułapu emisji;
- 4) określenie sposobu dokumentowania realizacji planu i jego efektów przez Krajowy ośrodek.

4. W przypadku przyjęcia Krajowego planu redukcji emisji organy administracji publicznej są obowiązane do dokonania analizy dotyczącej konieczności ograniczenia lub cofnięcia pozwoleń zintegrowanych albo pozwoleń na wprowadzanie gazów lub pyłów, niezbędnych dla osiągnięcia celów wynikających z planu.

Art. 16. 1.⁵⁾ W przypadku gdy Rada Ministrów przyjmie Krajowy plan redukcji emisji, minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrami właściwymi do spraw: energii, gospodarki, transportu, rolnictwa, budownictwa,

⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 18 pkt 1 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o zmianie ustawy o działach administracji rządowej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 266), która weszła w życie z dniem 17 marca 2016 r.

planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa oraz gospodarki morskiej, z każdym w zakresie jego właściwości, określi, w drodze rozporządzenia, sektorowe plany redukcji emisji, kierując się ustaleniami Krajowego planu redukcji emisji oraz potrzebą zapewnienia ograniczania emisji, a także nieprzekraczania w przyszłości krajowych pułapów emisji dla poszczególnych sektorów gospodarki.

2. Sektorowy plan redukcji emisji powinien zawierać w szczególności:

- 1) zakres ograniczenia emisji, których krajowe pułapy emisji zostały przekroczone;
- 2) terminy obowiązywania ograniczeń;
- 3) listę podmiotów korzystających ze środowiska obowiązanych do ograniczenia emisji, których krajowe pułapy emisji zostały przekroczone, albo kryteria kwalifikowania instalacji do objęcia obowiązkiem ograniczenia emisji;
- 4) dla instalacji objętych planem:
  - a) standardy emisji substancji, których krajowe pułapy emisji zostały przekroczone, jeżeli takie standardy jeszcze nie obowiązują, lub
  - b) zaostrzone standardy emisji substancji, których krajowe pułapy emisji zostały przekroczone, jeżeli takie standardy już obowiązują, lub
  - c) wskaźniki emisji substancji na jednostkę wyprodukowanego towaru, zużytego paliwa lub surowca – obowiązujące w trakcie realizowania planu;
- 5) zakres i sposób prowadzenia pomiarów wielkości emisji albo sposób określania wielkości emisji na podstawie wskaźników emisji oraz częstotliwość przekazywania wyników wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska.

2a. Sektorowy plan redukcji emisji może zawierać także:

- 1) działania prowadzące do ograniczenia emisji z transportu;
- 2) działania zmierzające do zmiany rodzaju lub jakości paliw dopuszczonych do obrotu gospodarczego;
- 3) działania zmierzające do ograniczenia niskiej, rozproszonej emisji komunalno-bytowej;
- 4) inne działania zmierzające do ograniczania krajowych emisji.

3. W przypadku przekroczenia krajowego pułapu emisji podmioty korzystające ze środowiska i objęte sektorowym planem redukcji emisji są obowiązane, w zakresie określonym w tym planie, do:

- 1) ograniczenia emisji, których krajowe pułapy emisji zostały przekroczone;
- 2) przestrzegania standardów emisji lub zaostrzonych standardów emisji, określonych w sektorowym planie redukcji emisji, lub dotrzymania wskaźników emisji na jednostkę wyprodukowanego towaru, zużytego paliwa lub surowca;
- 3) wykonywania dodatkowych obowiązków związanych z ograniczaniem emisji, polegających na:
  - a) prowadzeniu pomiarów wielkości emisji lub ustalaniu wielkości emisji na podstawie wskaźników emisji,
  - b) przekazywaniu wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska, ze wskazaną częstotliwością, wyników prowadzonych pomiarów.

4. Minister właściwy do spraw środowiska może zawierać porozumienia z podmiotami w zakresie dobrowolnej redukcji emisji w sektorach gospodarki objętych Krajowym planem redukcji emisji. Jeżeli porozumienie obejmuje stworzenie dodatkowych zachęt finansowych dla przedsiębiorcy, wymaga uzgodnienia z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych.

Rozdział 5

(uchylony)

Rozdział 6

Obrót i zarządzanie jednostkami Kioto

Art. 18. 1. Jednostki Kioto mogą być:

- 1) wykorzystywane do wypełnienia zobowiązania do redukcji emisji gazów cieplarnianych wynikającego z Protokołu z Kioto;
- 2) przedmiotem międzynarodowego obrotu;
- 3) przenoszone na kolejny okres rozliczeniowy, z wyjątkiem jednostek pochłaniania.

2. Czynności, o których mowa w ust. 1, prowadzi się zgodnie z postanowieniami Protokołu z Kioto oraz decyzjami Konferencji Stron Konwencji Klimatycznej stanowiącej spotkanie Stron Protokołu z Kioto.

3. Jednostki przyznanej emisji mogą być dodatkowo wykorzystywane do zamiany na:

- 1) jednostki redukcji emisji odpowiadające redukcji lub uniknięciu emisji gazów cieplarnianych uzyskane w ramach projektów wspólnych wdrożeń zrealizowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) uprawnienia do emisji w ramach systemu handlu uprawnieniami do emisji.

4. Uprawnienia do emisji w ramach systemu handlu uprawnieniami do emisji mogą być zamieniane na jednostki przyznanej emisji.

5. Jednostki pochłaniania mogą być dodatkowo wykorzystywane do zamiany na jednostki redukcji emisji odpowiadające pochłanianiu dwutlenku węgla (CO₂) uzyskanemu w wyniku realizacji projektów wspólnych wdrożeń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

6. (uchylony)

7. (uchylony)

Art. 18a. 1. Jednostki Kioto, jednostki rocznych limitów emisji, długoterminowe jednostki poświadczonej redukcji emisji, tymczasowe jednostki poświadczonej redukcji emisji są utrzymywane na odpowiednich rachunkach w rejestrze Unii, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych.

2. Jednostki Kioto, jednostki rocznych limitów emisji, długoterminowe jednostki poświadczonej redukcji emisji, tymczasowe jednostki poświadczonej redukcji emisji należące do Skarbu Państwa są utrzymywane na krajowych rachunkach posiadania w rejestrze Unii.

3. Uprawnienia do emisji lub jednostki Kioto pozostające na zamkniętym rachunku w rejestrze Unii, w przypadku braku innej dyspozycji posiadacza tego rachunku, są przenoszone na krajowy rachunek posiadania w tym rejestrze.

Art. 19. 1. Obrót, o którym mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2, następuje na podstawie umowy zawieranej między Rzeczpospolitą Polską a państwem uprawnionym lub upoważnionym przez to państwo podmiotem.

2. Umowy, o których mowa w ust. 1, mogą być zawierane jako umowy międzynarodowe zgodnie z przepisami ustawy z dnia 14 kwietnia 2000 r. o umowach międzynarodowych (Dz. U. poz. 443, z 2002 r. poz. 1824, z 2010 r. poz. 1395 oraz z 2011 r. poz. 676) albo jako umowy cywilnoprawne.

3. Zawarcie umowy cywilnoprawnej wymaga uzyskania zgody Rady Ministrów.

4. Umowa cywilnoprawna, w terminie 14 dni od dnia jej zawarcia, jest przekazywana Radzie Ministrów do wiadomości.

Art. 19a. Wpływy pochodzące ze sprzedaży jednostek Kioto są przekazywane na rachunek bankowy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, zwanego dalej „Narodowym Funduszem”, lub na wyodrębnione subkonto tego rachunku, jeżeli wynika to z zawartej umowy sprzedaży jednostek Kioto.

Art. 20. Organem właściwym w sprawach, o których mowa w art. 18 i 19, jest minister właściwy do spraw środowiska.

Art. 21. 1. Krajowy ośrodek przedkłada ministrowi właściwemu do spraw środowiska informacje i dane dotyczące oszacowania liczby jednostek przyznanej emisji, które mogą zostać zbyte.

2. Przy szacowaniu liczby jednostek przyznanej emisji bierze się pod uwagę informacje dotyczące:

- 1) przewidywanej całkowitej krajowej emisji gazów cieplarnianych w okresie rozliczeniowym 2008–2012;
- 2) całkowitej rzeczywistej krajowej emisji gazów cieplarnianych dostępne za ostatni rok;
- 3) całkowitej rzeczywistej emisji z instalacji objętych systemem handlu uprawnieniami do emisji dostępne za ostatni rok;
- 4) liczby jednostek przyznanej emisji przeznaczonych do zamiany na uprawnienia do emisji przyznawane instalacjom w ramach systemu handlu uprawnieniami do emisji;
- 5) liczby jednostek przyznanej emisji przeznaczonych do zamiany na jednostki redukcji emisji dla projektów wspólnych wdrożeń realizowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 6) poziomu Krajowej rezerwy jednostek Kioto;
- 7) przewidywanej liczby jednostek przyznanej emisji przeznaczonych do przeniesienia na kolejny okres rozliczeniowy;
- 8) wielkości popytu i podaży jednostek przyznanej emisji na rynku międzynarodowym;
- 9) dotychczasowej liczby zbytych jednostek przyznanej emisji.

Rozdział 6a

Zarządzanie krajowym limitem emisji gazów cieplarnianych nieobjętych systemem handlu uprawnieniami do emisji

Art. 21a. 1. Krajowy limit emisji gazów cieplarnianych, zwany dalej „krajowym limitem”, oznacza poziom emisji gazów cieplarnianych nieobjętych systemem handlu uprawnieniami do emisji, o którym mowa w ustawie z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych, wyznaczony dla każdego roku w decyzji Komisji nr 2013/162/UE z dnia 26 marca 2013 r. określającej roczne limity emisji państw członkowskich na lata 2013–2020 zgodnie z decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady nr 406/2009/WE (Dz. Urz. UE L 90 z 28.03.2013, str. 106, z późn. zm.). Krajowy limit wyrażony jest w jednostkach rocznych limitów emisji.

2. Rozliczanie emisji gazów cieplarnianych nieobjętych systemem handlu uprawnieniami do emisji polega na równoważeniu krajowej rocznej emisji gazów cieplarnianych nieobjętych systemem handlu uprawnieniami do emisji jednostkami rocznych limitów emisji lub jednostkami, o których mowa w art. 21b, lub jednostkami, o których mowa w art. 21c ust. 1.

3. Jeżeli ze sprawozdania, o którym mowa w art. 11a ust. 3 pkt 1, wynika, że wynik rozliczenia emisji, o którym mowa w ust. 2, jest ujemny, minister właściwy do spraw środowiska może:

- 1) pobrać część krajowego limitu przyznanego na kolejny rok w ilości nie większej niż 5% krajowego limitu przewidzianego na rok, którego dotyczy sprawozdanie, lub
- 2) nabyć jednostki rocznych limitów emisji od innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

4. Jeżeli ze sprawozdania, o którym mowa w art. 11a ust. 3 pkt 1, wynika, że wynik rozliczenia emisji, o którym mowa w ust. 2, jest dodatni, nadwyżka krajowego limitu jest przenoszona na kolejny rok, z uwzględnieniem ust. 5.

5. Jeżeli ze sprawozdania, o którym mowa w art. 11a ust. 3 pkt 1, wynika, że wynik rozliczenia emisji, o którym mowa w ust. 2, jest dodatni, minister właściwy do spraw środowiska może zbyć nadwyżkę krajowego limitu innemu państwu członkowskiemu Unii Europejskiej.

Art. 21b. Minister właściwy do spraw środowiska może nabyć jednostki rocznych limitów emisji od innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej w innych przypadkach niż określone w art. 21a ust. 3 pkt 2, kierując się ważnym gospodarczym interesem państwa.

Art. 21c. 1. Do rozliczenia emisji gazów cieplarnianych nieobjętych systemem handlu uprawnieniami do emisji można wykorzystywać także:

- 1) jednostki lub uprawnienia z projektów, o których mowa w art. 14 ust. 1 pkt 4;
- 2) tymczasowe jednostki poświadczonej redukcji emisji i długoterminowe jednostki poświadczonej redukcji emisji;
- 3) podlegające wymianie zgodnie z art. 98 ust. 1 ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych:
  - a) jednostki redukcji emisji i jednostki poświadczonej redukcji emisji wydane za redukcje emisji osiągnięte do końca 2012 r.,
  - b) jednostki redukcji emisji i jednostki poświadczonej redukcji emisji wydane za redukcje emisji osiągnięte od 2013 r., ale z projektów zarejestrowanych przed 2013 r.,
  - c) jednostki poświadczonej redukcji emisji wydane w odniesieniu do redukcji emisji osiągniętej w krajach najslabiej rozwiniętych do czasu ratyfikacji przez te kraje porozumienia z Unią Europejską lub do 2020 r., w zależności od tego, które z tych zdarzeń nastąpi wcześniej.

2. Kraje najslabiej rozwinięte, o których mowa w ust. 1 pkt 3 lit. c, oznaczają kraje znajdujące się na liście zatwierdzonej przez Radę Gospodarczą i Społeczną Organizacji Narodów Zjednoczonych.

3. W przypadku wykorzystania jednostek, o których mowa w ust. 1 pkt 2, minister właściwy do spraw środowiska zastępuje je, przed datą ich wygaśnięcia, innymi tymczasowymi jednostkami poświadczonej redukcji emisji i długoterminowymi jednostkami poświadczonej redukcji emisji lub innymi jednostkami Kioto.

4. Wykorzystanie jednostek, o których mowa w ust. 1 pkt 2, jest ograniczone do limitu określonego w art. 5 ust. 4 decyzji nr 2009/406/WE.

5. Niewykorzystany w danym roku limit, o którym mowa w ust. 4, może zostać przeniesiony na kolejne lata do 2020 r. lub zbyty na rzecz innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej z zachowaniem limitu określonego na podstawie art. 5 ust. 6 decyzji nr 2009/406/WE. Decyzję o przeniesieniu lub zbyciu tego limitu podejmuje minister właściwy do spraw środowiska.

Art. 21d. 1. Minister właściwy do spraw środowiska wykonuje uprawnienia, o których mowa w art. 21a ust. 3 i 5 oraz art. 21c ust. 5, kierując się strategią zarządzania krajowym limitem.

2. Strategię zarządzania krajowym limitem opracowuje minister właściwy do spraw środowiska i uzgadnia ją z członkami Rady Ministrów. Rada Ministrów zatwierdza strategię w drodze uchwały.

3. Strategia zawiera w szczególności założenia i wytyczne metodyki rozliczania i prognozowania emisji gazów cieplarnianych nieobjętych systemem handlu uprawnieniami do emisji z uwzględnieniem:

- 1) rzeczywistych emisji gazów cieplarnianych nieobjętych systemem handlu uprawnieniami do emisji w danym roku w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej;
- 2) prognozowanych w kolejnych latach krajowych emisji gazów cieplarnianych nieobjętych systemem handlu uprawnieniami do emisji w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej;
- 3) ceny jednostek Kioto, jednostek rocznych limitów emisji, tymczasowych jednostek poświadczonej redukcji emisji i długoterminowych jednostek poświadczonej redukcji emisji;
- 4) rozkładu geograficznego projektów, z których pochodzą jednostki, o których mowa w pkt 3;
- 5) wielkości popytu i podaży jednostek na rynku unijnym i międzynarodowym;
- 6) tendencji w zakresie przemieszczania emisji gazów cieplarnianych objętych systemem handlu uprawnieniami do emisji poza ten system.

4. Strategia zarządzania krajowym limitem nie jest dokumentem planistycznym w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Art. 21e. 1. Wpływy ze zbycia jednostek rocznych limitów emisji lub niewykorzystanego w danym roku limitu, o którym mowa w art. 21c ust. 4, stanowią dochód budżetu państwa.

2. Nabycie jednostek rocznych limitów emisji, o których mowa w art. 21a ust. 3 pkt 2 oraz art. 21b oraz jednostek, o których mowa w art. 21c ust. 1, lub niewykorzystanego w danym roku przez inne państwa członkowskie Unii Europejskiej limitu, o którym mowa w art. 5 ust. 6 decyzji nr 2009/406/WE, następuje ze środków budżetu państwa.

3. Do zbycia lub nabycia jednostek rocznych limitów emisji oraz jednostek, o których mowa w art. 21c ust. 1, lub niewykorzystanego w danym roku limitu, o którym mowa w art. 21c ust. 4, przepisy art. 19 stosuje się odpowiednio.

Art. 21f. 1. Jeżeli mimo podjęcia działań, o których mowa w art. 21a ust. 3 i art. 21b, wynik rozliczenia emisji, o którym mowa w art. 21a ust. 2, pozostaje ujemny, minister właściwy do spraw środowiska poleca Krajowemu ośrodkowi opracowanie planu działań korygujących. Polecenie w sprawie opracowania planu działań korygujących wydaje się w terminie 7 dni od zakończenia czteromiesięcznego okresu, o którym mowa w art. 19 ust. 7 rozporządzenia nr 525/2013.

2. Plan działań korygujących opracowuje się bez uszczerbku dla obowiązku zastosowania środków korygujących określonych w art. 7 ust. 1 lit. a i c decyzji nr 406/2009/WE.

3. Plan działań korygujących opracowuje się w szczególności na podstawie informacji, danych i analiz przekazywanych przez organy administracji publicznej, informacji i danych zawartych w Krajowej bazie, informacji zawartych w prognozach zmian aktywności, o których mowa w art. 9 ust. 1, oraz innych informacji i danych udostępnianych przez organizacje samorządu gospodarczego i organizacje pracodawców, a także fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

4. Informacje, dane i analizy, o których mowa w ust. 3, obejmują w szczególności:

- 1) krótkookresowe i długookresowe prognozy makroekonomiczne;
- 2) krajowe i sektorowe polityki i strategie gospodarcze;
- 3) informacje dotyczące:
  - a) podejmowanych działań przyczyniających się do ograniczania lub redukcji emisji,
  - b) rodzajów stosowanych instrumentów prawnych, ekonomicznych i administracyjnych wspomagających redukcję emisji,
  - c) oceny stanu jakości środowiska wykonywanych w ramach państwowego monitoringu środowiska.

5. Na wniosek Krajowego ośrodka organy administracji publicznej przekazują dane, informacje lub analizy niezbędne do sporządzenia projektów planów, o których mowa w ust. 1.

6. Krajowy ośrodek, przygotowując projekt planu działań korygujących, może występować o udostępnienie niezbędnych danych, informacji lub analiz do organizacji samorządu gospodarczego, organizacji pracodawców lub funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

7. Plan działań korygujących, o którym mowa w ust. 1, określa:

- 1) działania, jakie zostaną wdrożone w celu wypełnienia krajowego limitu;
- 2) harmonogram wdrożenia działań, o których mowa w pkt 1.

8. Projekt planu działań korygujących opracowuje się w terminie nie krótszym niż 3 miesiące od dnia wydania polecenia, o którym mowa w ust. 1, i przekazuje ministrowi właściwemu do spraw środowiska. Minister właściwy do spraw środowiska uzgadnia plan działań korygujących z członkami Rady Ministrów i przedstawia go do akceptacji Radzie Ministrów.

9. Zaakceptowany przez Radę Ministrów plan działań korygujących minister właściwy do spraw środowiska przekazuje Komisji Europejskiej nie później niż w terminie 3 miesięcy po zamknięciu rachunku zgodności, o którym mowa w art. 31 ust. 1 rozporządzenia Komisji (UE) 389/2013.

Rozdział 7

Krajowy system zielonych inwestycji

Art. 22. 1. Tworzy się Krajowy system zielonych inwestycji, w ramach którego środki pochodzące ze sprzedaży jednostek przyznanej emisji, gromadzone na rachunku, o którym mowa w art. 23 ust. 1, są przeznaczane na:

- 1) dofinansowanie realizacji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:
  - a) programów lub projektów związanych z ochroną środowiska, w szczególności z ograniczeniem lub unikaniem krajowej emisji gazów cieplarnianych, pochłanianiem lub sekwestracją dwutlenku węgla (CO₂),
  - b) działań adaptacyjnych do zmian klimatu,
  - c) innych działań związanych z ochroną powietrza;
- 2) refinansowanie:
  - a) Narodowemu Funduszowi kosztów związanych z przeznaczaniem środków tego funduszu niebędących wpływami pochodzącymi ze sprzedaży jednostek Kioto,
  - b) wojewódzkiemu funduszowi ochrony środowiska i gospodarki wodnej, zwanemu dalej „wojewódzkim funduszem”, kosztów związanych z przeznaczaniem środków tego funduszu

– na dofinansowanie programów lub projektów z zakresu ochrony środowiska, w tym kosztów związanych z przekazaniem środków na dochody budżetu państwa w celu dofinansowania zadań realizowanych przez państwowe jednostki budżetowe, obejmujących realizację tych programów lub projektów.

2. Programy lub projekty, o których mowa w ust. 1, są realizowane w obszarach:

- 1) poprawy efektywności energetycznej w różnych sektorach gospodarki;
- 2) poprawy efektywności wykorzystania węgla, w tym związanej z czystymi technologiami węglowymi;
- 3) zamiany stosowanego paliwa na paliwo niskoemisyjne;
- 4) unikania lub redukcji emisji gazów cieplarnianych w sektorze transportu;
- 5) wykorzystania odnawialnych źródeł energii;
- 6) unikania lub redukcji emisji metanu przez jego odzyskiwanie i wykorzystywanie w przemyśle wydobywczym, gospodarce odpadami i ściekami oraz w gospodarce rolnej, a także przez wykorzystywanie go do produkcji energii;
- 7) działań związanych z sekwestracją gazów cieplarnianych;
- 8) innych działań zmierzających do ograniczania lub unikania krajowej emisji gazów cieplarnianych lub pochłaniania dwutlenku węgla (CO₂) oraz adaptacji do zmian klimatu;
- 9) prowadzenia prac badawczo-rozwojowych w zakresie wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz zaawansowanych i innowacyjnych technologii przyjaznych środowisku;
- 10) działalności edukacyjnej, w tym prowadzenia szkoleń wspomagających wypełnianie krajowych zobowiązań wynikających z Protokołu z Kioto.

3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje programów i projektów przeznaczonych do realizacji w obszarach, o których mowa w ust. 2, kierując się koniecznością wypełniania zobowiązań wynikających z przepisów prawa Unii Europejskiej i umów międzynarodowych z zakresu ochrony środowiska oraz potrzebą zapewnienia przejrzystości procedur wyboru programów i projektów, a także mając na uwadze wyznaczone obszary oraz wielkość osiągniętych efektów ekologicznych.

Art. 23. 1. Wpływy pochodzące ze sprzedaży jednostek przyznanej emisji są przekazywane na wyodrębniony rachunek bankowy Narodowego Funduszu, zwany dalej „Rachunkiem klimatycznym”, jeżeli wynika to z zawartej umowy sprzedaży jednostek przyznanej emisji.

2. Niewykorzystane w terminie określonym umową sprzedaży jednostek przyznanej emisji środki, o których mowa w art. 22 ust. 1, są, jeżeli wynika to z zawartej umowy, zwracane na wskazany w tej umowie rachunek bankowy.

3. Wpływy pochodzące ze sprzedaży jednostek przyznanej emisji mogą być gromadzone na wyodrębnionych subkontach w ramach Rachunku klimatycznego, jeżeli wynika to z zawartej umowy sprzedaży jednostek przyznanej emisji.

4. Narodowy Fundusz nie pobiera opłat za obsługę Rachunku klimatycznego.

Art. 24. 1. Tworzy się Radę Konsultacyjną jako organ doradczy ministra właściwego do spraw środowiska w zakresie funkcjonowania Krajowego systemu zielonych inwestycji.

2. Do zadań Rady Konsultacyjnej należy opiniowanie spraw związanych z funkcjonowaniem Krajowego systemu zielonych inwestycji, w tym w szczególności opiniowanie:

- 1) regulaminu naboru wniosków o udzielenie dofinansowania ze środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym oraz jego zmian;
- 2) programów i projektów wstępnie zakwalifikowanych do dofinansowania ze środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym;
- 3) list kosztów, o których mowa w art. 31a ust. 1 i art. 31b ust. 2.

3. Rada Konsultacyjna przy opiniowaniu programów i projektów, o których mowa w ust. 2 pkt 2, bierze pod uwagę obszary, o których mowa w art. 22 ust. 2, rodzaje przeznaczonych do realizacji programów i projektów, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 3, oraz spełnianie warunków niezbędnych do udzielenia pomocy.

3a. Rada Konsultacyjna przy opiniowaniu list kosztów, o których mowa w art. 31a ust. 1 i art. 31b ust. 2, bierze pod uwagę obszary, o których mowa w art. 22 ust. 2, oraz rodzaje programów lub projektów, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 3.

4. W skład Rady Konsultacyjnej wchodzi po jednym przedstawicielu:

- 1) ministra właściwego do spraw środowiska;
- 2) ministra właściwego do spraw gospodarki;
- 2a)⁶⁾ ministra właściwego do spraw energii;
- 3) ministra właściwego do spraw finansów publicznych;
- 4) ministra właściwego do spraw rolnictwa;
- 5) (uchylony)⁷⁾
- 6) ministra właściwego do spraw transportu;
- 7) ministra właściwego do spraw nauki;
- 8) Krajowego ośrodka.

5. Przedstawiciela Krajowego ośrodka powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw środowiska.

5a. W pracach Rady Konsultacyjnej bierze udział, w charakterze obserwatora, bez prawa głosu, przedstawiciel Krajowego operatora systemu zielonych inwestycji.

6. Wydatki związane z obsługą Rady Konsultacyjnej są finansowane ze środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym.

7. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze zarządzenia, regulamin prac Rady Konsultacyjnej.

⁶⁾ Dodany przez art. 18 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 5.

⁷⁾ Przez art. 72 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. poz. 2260), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.

Art. 25. 1. Krajowym systemem zielonych inwestycji zarządza Krajowy operator systemu zielonych inwestycji, zwany dalej „Krajowym operatorem”.

2. Do zadań Krajowego operatora należy:

- 1) organizowanie naboru wniosków o dofinansowanie ze środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym i ich weryfikacja;
- 2) sporządzanie listy programów i projektów, które zostały wstępnie zakwalifikowane do dofinansowania ze środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym;
- 2a) przedkładanie ministrowi właściwemu do spraw środowiska list kosztów wstępnie zakwalifikowanych do refinansowania ze środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym wraz ze wskazaniem programów lub projektów, których dotyczą te koszty;
- 3) nadzorowanie wdrażania i realizacji programów i projektów oraz ocena uzyskanych przez nie efektów ekologicznych;
- 4) przygotowywanie i przedkładanie ministrowi właściwemu do spraw środowiska raportów wynikających z postanowień umów o sprzedaży jednostek przyznanej emisji;
- 5) organizowanie pomocy technicznej dla potencjalnych beneficjentów;
- 6) prowadzenie działalności promocyjnej i informacyjnej o Krajowym systemie zielonych inwestycji;
- 7) (uchylony)
- 7a) monitorowanie:
  - a) osiągniętych efektów związanych z uniknięciem lub redukcją emisji gazów cieplarnianych w ramach Krajowego systemu zielonych inwestycji,
  - b) wydatkowania przez beneficjentów środków uzyskanych z Rachunku klimatycznego oraz postępów w realizacji programów lub projektów dofinansowanych ze środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym;
- 8) prowadzenie wykazu programów lub projektów dofinansowanych:
  - a) ze środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym,
  - b) z innych środków Narodowego Funduszu lub środków wojewódzkiego funduszu, w odniesieniu do których koszty związane z ich przeznaczaniem refinansowano ze środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym;
- 9) sprawowanie kontroli nad wykorzystaniem przez beneficjentów środków.

2a. Monitorowaniem, o którym mowa w ust. 2 pkt 7a lit. a, obejmuje się okres do 5 lat kalendarzowych następujących po roku, w którym zakończono realizację programu lub projektu.

3. Koszty związane z wykonywaniem zadań, o których mowa w ust. 2, są pokrywane ze środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym, zgodnie z umowami sprzedaży jednostek przyznanej emisji.

Art. 26. Wykonywanie zadań Krajowego operatora powierza się Narodowemu Funduszowi.

Art. 27. Minister właściwy do spraw środowiska sprawuje nadzór nad wykonywaniem zadań przez Krajowego operatora.

Art. 28. 1. Dofinansowania ze środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym realizacji programów i projektów, o których mowa w art. 22, dokonuje się w formie dotacji, w tym dotacji przeznaczanych na dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych oraz dotacji przeznaczanych na częściową spłatę kapitału kredytów bankowych.

2. W zakresie, w jakim dofinansowanie programów lub projektów stanowi pomoc spełniającą przesłanki określone w art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej albo pomoc *de minimis*, do tego dofinansowania mają zastosowanie szczegółowe warunki udzielania pomocy.

3. (uchylony)

Art. 29. 1. Krajowy operator organizuje i prowadzi w trybie konkursowym nabór wniosków o udzielenie dofinansowania ze środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym dla programów lub projektów w ramach Krajowego systemu zielonych inwestycji.

2. Ogłoszenie o naborze wniosków i jego warunkach Krajowy operator zamieszcza w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim i na swojej stronie internetowej.

3. Krajowy operator ustala regulamin naboru wniosków, uwzględniając wymagania wynikające z zawartych umów sprzedaży jednostek przyznanej emisji, i podaje go do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej.

4. Regulamin naboru wniosków powinien zawierać:

- 1) określenie podmiotów mogących ubiegać się o udzielenie dofinansowania ze środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym;
- 2) procedurę lub procedury wyboru i kryteria oceny programów i projektów;
- 3) terminy składania wniosków oraz oceny programów i projektów;
- 3a) określenie limitu środków przeznaczonego na dofinansowanie;
- 3b) wskazanie możliwości przeznaczenia niewykorzystanej kwoty limitu na dofinansowanie programów lub projektów rezerwowych;
- 4) wzory formularzy wniosków.

4a. Krajowy operator może zmieniać regulamin naboru wniosków, jeżeli zmiany nie spowodują pogorszenia warunków naboru lub jeżeli konieczność ich wprowadzenia wynika ze zmian przepisów prawa powszechnie obowiązującego.

5. Regulamin naboru wniosków oraz jego zmiany wymagają zatwierdzenia przez ministra właściwego do spraw środowiska.

Art. 30. 1. Wniosek o udzielenie dofinansowania ze środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym składa się do Krajowego operatora.

2. Krajowy operator dokonuje wstępnego wyboru programów i projektów do dofinansowania ze środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym.

3. Krajowy operator zamieszcza na swojej stronie internetowej:

- 1) informację o podmiotach, których programy lub projekty zostały wstępnie zakwalifikowane do dofinansowania ze środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym, zwanych dalej „podmiotami”;
- 2) listę programów i projektów, które zostały wstępnie zakwalifikowane do dofinansowania ze środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym;
- 3) informację o zakresie, sposobie i warunkach dofinansowania oraz terminie realizacji programów lub projektów, o których mowa w pkt 2.

4. Krajowy operator przedkłada ministrowi właściwemu do spraw środowiska do zaakceptowania listę i informacje, o których mowa w ust. 3.

5. Minister właściwy do spraw środowiska, biorąc pod uwagę wyniki naboru, o którym mowa w art. 29 ust. 1, oraz opinię Rady Konsultacyjnej, akceptuje poszczególne programy i projekty umieszczone na liście, o której mowa w ust. 2, lub odmawia akceptacji, w drodze decyzji, poszczególnych programów i projektów.

6. Minister właściwy do spraw środowiska zamieszcza na stronie internetowej urzędu obsługującego tego ministra wykaz podmiotów, których programy lub projekty zostały zaakceptowane, zwanych dalej „beneficjentami”, wraz z listą tych programów i projektów.

7. Krajowy operator po otrzymaniu zaakceptowanej przez ministra właściwego do spraw środowiska listy programów i projektów zawiera umowę o udzielenie dotacji z każdym z beneficjentów albo z beneficjentem i bankiem udzielającym beneficjentowi kredytu na realizację programu lub projektu.

8. Umowa, o której mowa w ust. 7, określa szczegółowy zakres i częstotliwość składania przez beneficjenta raportów zawierających dane i informacje dotyczące osiągniętych efektów związanych z uniknięciem lub redukcją emisji gazów cieplarnianych, wydatkowania środków uzyskanych z Rachunku klimatycznego oraz postępów w realizacji programu lub projektu.

Art. 30a. 1. W przypadku gdy suma wnioskowanego dofinansowania programów lub projektów wstępnie wybranych do dofinansowania ze środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym przekracza limit środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym przeznaczony na dofinansowanie, określony w regulaminie naboru wniosków, programy lub projekty wstępnie wybrane dzieli się na podstawowe i rezerwowe.

2. Podziału programów lub projektów na podstawowe i rezerwowe dokonuje Krajowy operator, z uwzględnieniem kryterium efektywności.

3. Do programów i projektów podstawowych stosuje się art. 30 ust. 3–8.

Art. 30b. 1. W przypadku gdy limit środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym przeznaczony na dofinansowanie, określony w regulaminie naboru wniosków, nie został w całości wykorzystany na dofinansowanie programów lub projektów podstawowych, Krajowy operator może przeznaczyć niewykorzystaną kwotę limitu na dofinansowanie programów lub projektów rezerwowych, jeżeli regulamin naboru wniosków tak stanowi.

2. Programy i projekty rezerwowe, na dofinansowanie których Krajowy operator przeznaczył niewykorzystaną kwotę limitu, są programami i projektami wstępnie zakwalifikowanymi do dofinansowania ze środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym.

3. Do programów i projektów, o których mowa w ust. 2, stosuje się art. 30 ust. 3–8.

Art. 31. 1. Podmiot, którego program lub projekt znajdujący się na liście, o której mowa w art. 30 ust. 3 pkt 2, nie został zaakceptowany przez ministra właściwego do spraw środowiska, może, w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji, złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy do ministra właściwego do spraw środowiska.

2. W przypadku gdy minister właściwy do spraw środowiska utrzyma w mocy swoją decyzję, podmiotowi przysługuje prawo wniesienia skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego, w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji.

3. Wniesienie skargi nie wstrzymuje zawierania umów o udzielenie dotacji z beneficjentami.

Art. 31a. 1. W celu uzyskania refinansowania ze środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym kosztów, o których mowa w art. 22 ust. 1 pkt 2 lit. a, w tym kosztów związanych z przeznaczaniem środków na dofinansowanie programów lub projektów rezerwowych, o których mowa w art. 30a ust. 1, Narodowy Fundusz sporządza i przedkłada do zaakceptowania ministrowi właściwemu do spraw środowiska listę kosztów wstępnie zakwalifikowanych do refinansowania wraz ze wskazaniem programów lub projektów, których te koszty dotyczą.

2. Lista kosztów, o której mowa w ust. 1, obejmuje koszty Narodowego Funduszu związane z przeznaczaniem środków niebędących wpływami pochodzącymi ze sprzedaży jednostek Kioto, zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, na:

- 1) dotacje, w tym dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych, częściowe spłaty kapitału kredytów bankowych, dopłaty do oprocentowania lub ceny wykupu obligacji, w celu dofinansowania programów lub projektów realizowanych w obszarach, o których mowa w art. 22 ust. 2;
- 2) dofinansowanie zadań realizowanych przez państwowe jednostki budżetowe, obejmujących realizację programów lub projektów w obszarach, o których mowa w art. 22 ust. 2.

3. Minister właściwy do spraw środowiska, biorąc pod uwagę opinię Rady Konsultacyjnej, akceptuje poszczególne koszty z listy kosztów, o której mowa w ust. 1.

4. Po uzyskaniu akceptacji, o której mowa w ust. 3, Narodowy Fundusz dokonuje refinansowania kosztów, o których mowa w art. 22 ust. 1 pkt 2 lit. a, przez przeniesienie kwoty środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym odpowiadającej wysokości tych kosztów na rachunek bankowy Narodowego Funduszu niebędący Rachunkiem klimatycznym.

Art. 31b. 1. W celu uzyskania refinansowania ze środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym kosztów, o których mowa w art. 22 ust. 1 pkt 2 lit. b, wojewódzki fundusz sporządza i przedkłada do uzgodnienia Narodowemu Funduszowi projekt listy kosztów wstępnie zakwalifikowanych do refinansowania wraz ze wskazaniem programów lub projektów, których te koszty dotyczą.

2. Narodowy Fundusz przedkłada do zaakceptowania ministrowi właściwemu do spraw środowiska uzgodnioną listę kosztów wstępnie zakwalifikowanych do refinansowania wraz ze wskazaniem programów lub projektów, których te koszty dotyczą.

3. Lista kosztów, o której mowa w ust. 2, obejmuje koszty wojewódzkiego funduszu związane z przeznaczaniem środków, zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, na:

- 1) dotacje, w tym dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych, częściowe spłaty kapitału kredytów bankowych, dopłaty do oprocentowania lub ceny wykupu obligacji, w celu dofinansowania programów lub projektów realizowanych w obszarach, o których mowa w art. 22 ust. 2;
- 2) dofinansowanie zadań realizowanych przez państwowe jednostki budżetowe, obejmujących realizację programów lub projektów w obszarach, o których mowa w art. 22 ust. 2.

4. Minister właściwy do spraw środowiska, biorąc pod uwagę opinię Rady Konsultacyjnej, akceptuje poszczególne koszty z listy kosztów, o której mowa w ust. 2.

5. Po uzyskaniu akceptacji, o której mowa w ust. 4, Narodowy Fundusz zawiera z wojewódzkim funduszem umowę o refinansowanie kosztów.

6. W umowie, o której mowa w ust. 5, określa się w szczególności:

- 1) listę kosztów podlegających refinansowaniu wraz ze wskazaniem programów lub projektów, których te koszty dotyczą;
- 2) szczegółowy zakres i częstotliwość składania przez wojewódzki fundusz raportów zawierających dane i informacje dotyczące osiągniętych efektów związanych z uniknięciem lub redukcją emisji gazów cieplarnianych.

7. Narodowy Fundusz dokonuje refinansowania kosztów, o których mowa w art. 22 ust. 1 pkt 2 lit. b, na podstawie umowy, o której mowa w ust. 5, przez przekazanie z Rachunku klimatycznego kwoty środków odpowiadającej wysokości kosztów podlegających refinansowaniu na wskazany w tej umowie rachunek bankowy wojewódzkiego funduszu.

Art. 31c. 1. Narodowy Fundusz może udzielać dofinansowania z innych środków niż zgromadzone na Rachunku klimatycznym w celu uzupełnienia wkładu własnego beneficjenta.

2. Koszty poniesione przez Narodowy Fundusz w celu uzupełnienia wkładu własnego beneficjenta nie podlegają refinansowaniu ze środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym.

Art. 32. (uchylony)

Art. 33. (uchylony)

Art. 34. (uchylony)

Art. 35. 1. Na podstawie wyników monitorowania, o którym mowa w art. 25 ust. 2 pkt 7a, oraz danych Narodowego Funduszu dotyczących przeznaczania środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym Krajowy operator przygotowuje i przedkłada ministrowi właściwemu do spraw środowiska, w terminie do:

- 1) dnia 30 czerwca każdego roku, sprawozdanie za poprzedni rok kalendarzowy dotyczące realizowanych programów lub projektów dofinansowanych ze środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym, przeznaczania tych środków, w tym na refinansowanie kosztów, oraz osiągniętych efektów związanych z uniknięciem lub redukcją emisji gazów cieplarnianych w ramach Krajowego systemu zielonych inwestycji;
- 2) końca miesiąca następującego po zakończeniu każdego kwartału, zbiorcze sprawozdania za okres od początku roku do końca ostatniego kwartału objętego sprawozdaniem dotyczące postępów w realizacji programów lub projektów dofinansowanych ze środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym oraz przeznaczania tych środków, w tym na refinansowanie kosztów.

2. Sprawozdania, o których mowa w ust. 1, Krajowy operator przekazuje Krajowemu ośrodkowi.

2a. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, podlega weryfikacji przez akredytowaną niezależną jednostkę lub jednostkę uprawnioną, w rozumieniu przepisów o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych, w zakresie zgodności ze stanem faktycznym informacji dotyczących osiągniętych efektów związanych z uniknięciem lub redukcją emisji gazów cieplarnianych w ramach Krajowego systemu zielonych inwestycji.

3. Krajowy operator może żądać od beneficjenta niezwłocznego zwrotu całości lub części przyznaných środków lub zawiesić wypłatę kolejnych należności przewidzianych harmonogramem, jeżeli stwierdzi, że otrzymane przez beneficjenta środki są wykorzystywane niezgodnie z warunkami określonymi w umowie o udzielenie dotacji, o której mowa w art. 30 ust. 7.

4. Zwrot środków następuje na Rachunek klimatyczny.

Art. 36. (uchylony)

Rozdział 8

Realizacja projektów wspólnych wdrożeń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

Art. 37. 1. Projekt wspólnych wdrożeń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej może być realizowany w ramach procedury krajowej realizacji projektu lub procedury międzynarodowej realizacji projektu, zwanych dalej „ścieżkami”.

2. Procedura krajowa realizacji projektu wspólnych wdrożeń, zwana dalej „ścieżką pierwszą”, obejmuje tryb postępowania dotyczący zatwierdzania tego projektu oraz sposób jego monitorowania, oceny i weryfikacji.

3. Procedura międzynarodowa realizacji projektu wspólnych wdrożeń, zwana dalej „ścieżką drugą”, obejmuje tryb postępowania dotyczący zatwierdzania tego projektu oraz sposób jego monitorowania, oceny i weryfikacji określony w decyzjach Konferencji Stron Konwencji Klimatycznej stanowiącej spotkanie Stron Protokołu z Kioto i Komitetu Nadzorującego.

4. Podmiot realizujący projekt wspólnych wdrożeń składając wniosek o wydanie listu zatwierdzającego, o którym mowa w art. 40 ust. 6, dokonuje wyboru jednej ze ścieżek.

Art. 38. 1. Realizacja projektu wspólnych wdrożeń, niezależnie od wybranej ścieżki, wymaga uzyskania listu popierającego, a następnie listu zatwierdzającego, wydawanego przez ministra właściwego do spraw środowiska.

1a. (uchylony)

2. Minister właściwy do spraw środowiska wydaje list popierający i list zatwierdzający, w drodze decyzji, każdy po uzyskaniu opinii Krajowego ośrodka, jeżeli projekt spełnia warunki określone w art. 39.

2a. (uchylony)

3. Krajowy ośrodek wydaje opinię, w drodze postanowienia, w terminie:

- 1) 30 dni od dnia doręczenia wniosku w przypadku listu popierającego;
- 2) 45 dni od dnia doręczenia wniosku w przypadku listu zatwierdzającego.

4. Minister właściwy do spraw środowiska wydaje list popierający oraz list zatwierdzający albo odmawia ich wydania, w terminie 30 dni od dnia otrzymania opinii Krajowego ośrodka.

5. Minister właściwy do spraw środowiska przed wydaniem listu zatwierdzającego informuje Komisję Europejską o zamiarze jego wydania, a także przekazuje raport, o którym mowa w art. 40 ust. 5 pkt 2.

6. Kopię listu popierającego lub listu zatwierdzającego albo kopie decyzji odmawiających ich wydania minister właściwy do spraw środowiska przekazuje Krajowemu ośrodkowi w terminie 14 dni od dnia ich wydania.

7. List popierający wygasa po upływie jednego roku od dnia doręczenia zgłaszającemu projekt wspólnych wdrożeń, jeżeli w tym czasie zgłaszający projekt nie złoży wniosku o wydanie listu zatwierdzającego.

8. Wygaśnięcie listu popierającego stwierdza minister właściwy do spraw środowiska w drodze decyzji administracyjnej.

9. Kopię decyzji stwierdzającej wygaśnięcie listu popierającego minister właściwy do spraw środowiska przekazuje Krajowemu ośrodkowi w terminie 14 dni od dnia jej wydania.

Art. 39. 1. List popierający może być wydany, jeżeli projekt wspólnych wdrożeń spełnia następujące warunki:

- 1) nie dotyczy zrealizowanych i zakończonych inwestycji;
- 2) należy do rodzajów przedsięwzięć, które mogą być realizowane jako projekty wspólnych wdrożeń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 3;
- 3) nie wpływa na obniżenie emisji gazów cieplarnianych objętych systemem handlu uprawnieniami do emisji z instalacji uczestniczącej w systemie handlu uprawnieniami do emisji;
- 4) nie stanowi wykonania obowiązków wynikających z przepisów prawa Unii Europejskiej lub krajowego.

2. List zatwierdzający może być wydany, jeżeli projekt wspólnych wdrożeń posiada ważny list popierający i spełnia następujące warunki:

- 1) powstała w wyniku jego realizacji redukcja lub uniknięcie emisji gazów cieplarnianych albo pochłonięcie emisji dwutlenku węgla (CO₂) są dodatkowymi w stosunku do tych, które powstałyby bez jego realizacji;
- 2) jego realizacja nie powoduje pogorszenia jakości środowiska;
- 3) jego realizacja zapewnia ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko;
- 4) zapewnia wykorzystanie rozwiązań odpowiadających kryteriom najlepszych dostępnych technik;
- 5) spełnia warunki określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 3;
- 6) spełnia warunki określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 4 – w przypadku obiektów hydroenergetycznych o mocy powyżej 20 MW.

3. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje przedsięwzięć, które mogą być realizowane jako projekty wspólnych wdrożeń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, kierując się wymaganiami w zakresie ochrony klimatu oraz biorąc pod uwagę krajową sytuację w zakresie emisji gazów cieplarnianych oraz wynikające z tego tytułu potrzeby i kierunki działań.

4. Minister właściwy do spraw środowiska może określić, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki, jakie powinny spełniać projekty wspólnych wdrożeń oraz projekty mechanizmu czystego rozwoju, dotyczące obiektów hydroenergetycznych o mocy powyżej 20 MW w trakcie ich realizacji, a także kryteria ich oceny oraz formularz sprawozdania potwierdzającego spełnienie tych wymogów, kierując się potrzebą zapewnienia odpowiedniej jakości osiągniętych przez te projekty efektów środowiskowych oraz harmonizacji ich oceny.

Art. 40. 1. List popierający oraz list zatwierdzający wydawane są na wniosek zgłaszającego projekt wspólnych wdrożeń.

2. Wniosek składa się w formie pisemnej i elektronicznej, w języku polskim i angielskim, do ministra właściwego do spraw środowiska.

3. Minister właściwy do spraw środowiska niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 14 dni, przekazuje wniosek Krajowemu ośrodkowi do zaopiniowania.

4. Wniosek o wydanie listu popierającego powinien zawierać:

- 1) imię i nazwisko oraz adres zamieszkania albo nazwę, oznaczenie siedziby i adres zgłaszającego projekt;
- 2) określenie lokalizacji projektu;
- 3) oszacowanie przewidywanej wielkości redukcji lub uniknięcia emisji gazów cieplarnianych albo pochłaniania emisji dwutlenku węgla (CO₂);
- 4) wskazanie przewidywanego okresu, w jakim na skutek wdrożenia projektu będą powstawały jednostki redukcji emisji;
- 5) opis projektu i stosowanej technologii;
- 6) opis sposobu i źródeł finansowania projektu;
- 7) informację:
  - a) o przewidywanych efektach ekologicznych i społecznych, które powstaną w wyniku realizacji projektu,
  - b) na jakim etapie realizacji znajduje się projekt w dniu składania wniosku,
  - c) o planowanej ścieżce.

5. Do wniosku o wydanie listu popierającego należy dołączyć:

- 1) oświadczenie zgłaszającego, że projekt nie będzie wpływał na obniżenie emisji gazów cieplarnianych z instalacji objętych systemem handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych;
- 2) raport akredytowanej niezależnej jednostki lub jednostki uprawnionej potwierdzający, że projekt nie będzie wpływał na obniżenie emisji gazów cieplarnianych objętych systemem handlu uprawnieniami do emisji z instalacji uczestniczącej w systemie handlu uprawnieniami do emisji.

6. Wniosek o wydanie listu zatwierdzającego powinien zawierać:

- 1) imię i nazwisko oraz adres zamieszkania albo nazwę, oznaczenie siedziby i adres zgłaszającego projekt;
- 2) określenie lokalizacji projektu;
- 3) oznaczenie nabywcy jednostek redukcji emisji;
- 4) informację o wybranej ścieżce.

7. Do wniosku o wydanie listu zatwierdzającego należy dołączyć:

- 1) dokumentację projektową obejmującą:
  - a) opis projektu i stosowanej technologii,
  - b) opis sposobu i źródeł finansowania projektu,
  - c) opis poziomu bazowego projektu i sposobu jego wyznaczenia,
  - d) oszacowanie wielkości redukcji lub uniknięcia emisji gazów cieplarnianych lub pochłaniania dwutlenku węgla (CO₂) i opis stosowanej metodologii szacowania tych wielkości,
  - e) ocenę, czy powstała w wyniku realizacji projektu redukcja lub uniknięcie emisji gazów cieplarnianych albo pochłonięcie emisji dwutlenku węgla (CO₂) są dodatkowymi w stosunku do tych, które powstałyby bez jego realizacji,
  - f) plan monitorowania projektu;
- 2) raport z oceny dokumentacji projektowej sporządzony przez:
  - a) akredytowaną niezależną jednostkę lub jednostkę uprawnioną, o której mowa w ust. 9, jeżeli wybrana została ścieżka pierwsza, albo
  - b) akredytowaną niezależną jednostkę, jeżeli wybrana została ścieżka druga;

- 3) raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, jeżeli projekt dotyczy przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, lub kartę informacyjną przedsięwzięcia, jeżeli projekt dotyczy przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353, 831, 961, 1250, 1579 i 2003);
- 4) list zatwierdzający projekt wystawiony przez właściwy organ państwa uprawnionego, nabywającego jednostki redukcji emisji lub dokument potwierdzający zamiar nabycia jednostek redukcji emisji wystawiony przez ten organ.
- 5) (uchylony)

8. W przypadku gdy podmiotem nabywającym jednostki redukcji emisji nie jest państwo uprawnione, do wniosku o wydanie listu zatwierdzającego należy dołączyć upoważnienie tego podmiotu do udziału w projektach wspólnych wdrożeń wydane przez właściwy organ państwa uprawnionego.

9.⁸⁾ Jednostkę uprawnioną do weryfikacji raportów dotyczących osiągniętych efektów związanych z redukcją emisji gazów cieplarnianych w ramach projektów wspólnych wdrożeń oraz sporządzania raportu, o którym mowa w ust. 7 pkt 2, akredytuje Polskie Centrum Akredytacji, o którym mowa w art. 38 ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (Dz. U. poz. 542, 1228 i 1579), w trybie przepisów tej ustawy.

10. Jednostka uprawniona, o której mowa w ust. 9, zapewnia przeprowadzenie weryfikacji i sporządzenie raportu, o którym mowa w ust. 7 pkt 2, przez osobę, która posiada wykształcenie wyższe na poziomie studiów drugiego stopnia w obszarach wiedzy: nauk przyrodniczych, nauk technicznych oraz nauk społecznych w dziedzinie nauk ekonomicznych, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2016 r. poz. 882 i 1311), oraz spełnia przynajmniej jeden z następujących warunków:

- 1) posiada co najmniej czteroletnie doświadczenie zawodowe związane z wykonywaniem czynności w przynajmniej jednym z następujących zakresów:
  - a) nadzór lub kontrola procesów i urządzeń technologicznych z uwzględnieniem wymogów ochrony środowiska,
  - b) wdrażanie systemów ek zarządzania oraz weryfikacja danych i raportów dotyczących środowiska,
  - c) zarządzanie lub bilansowanie emisji, w tym monitorowanie, raportowanie i weryfikacja redukcji emisji gazów cieplarnianych,
  - d) ocena dokumentacji projektowej, w tym wyznaczanie poziomów bazowych i wartości wskaźników emisji oraz określanie redukcji emisji gazów cieplarnianych;
- 2) posiada co najmniej dwuletnie doświadczenie zawodowe związane ze stosowaniem:
  - a) procedury raportowania oraz kryteriów wyznaczania poziomów bazowych i wartości wskaźników emisji lub sektorowych poziomów bazowych określonych przepisami prawa z zakresu zarządzania emisjami gazów cieplarnianych lub
  - b) metodyki dotyczącej szacowania, monitorowania i raportowania redukcji emisji gazów cieplarnianych, lub
  - c) metodyki monitorowania, w tym techniki związane z pomiarem emisji i kalibracją przyrządów pomiarowych oraz określaniem redukcji emisji gazów cieplarnianych, lub
  - d) metodyki badania i zarządzania danymi oraz systemów zapewniania i kontroli jakości.

11. Krajowy ośrodek prowadzi wykaz jednostek uprawnionych, o których mowa w ust. 9, i zamieszcza go na swojej stronie internetowej.

Art. 41. 1. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, wzór formularza wniosku o wydanie listu popierającego oraz szczegółowy zakres informacji, jakie powinny być w nim zawarte, kierując się potrzebą ujednolicenia procedury oceny projektów wspólnych wdrożeń oraz koniecznością uzyskania pełnego zakresu informacji pozwalających na dokonanie tej oceny.

2. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, dla projektów wspólnych wdrożeń realizowanych w ramach ścieżki pierwszej szczegółowy zakres informacji, jakie powinny być zawarte w dokumentacji projektowej, o której mowa w art. 40 ust. 7 pkt 1, kierując się potrzebą zapewnienia zawarcia w tej dokumentacji kompletnych informacji określających projekt, niezbędnych do kompleksowej oceny tych projektów i uzyskanych w wyniku ich realizacji efektów.

---

⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 113 ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (Dz. U. poz. 542), która weszła w życie z dniem 20 kwietnia 2016 r.

3. Minister właściwy do spraw środowiska może określić, w drodze rozporządzenia, kryteria wyznaczania poziomów bazowych, w tym wartości wskaźników emisji lub sektorowych poziomów bazowych oraz sposób monitorowania wielkości emisji, kierując się potrzebą harmonizacji i efektywności szacowania redukcji lub ograniczania emisji gazów cieplarnianych w wyniku realizacji projektów wspólnych wdrożeń.

Art. 42. 1. List zatwierdzający powinien zawierać:

- 1) imię i nazwisko oraz adres zamieszkania albo nazwę, oznaczenie siedziby i adres zgłaszającego projekt;
- 2) określenie lokalizacji projektu;
- 3) nazwę projektu;
- 4) potwierdzenie, że projekt jest projektem wspólnych wdrożeń;
- 5) określenie maksymalnej liczby jednostek redukcji emisji, jakie mogą zostać przekazane nabywcy tych jednostek;
- 5a) (uchylony)
- 5b) (uchylony)
- 6) oznaczenie nabywcy jednostek redukcji emisji;
- 7) określenie ścieżki.
- 8) (uchylony)

2. W przypadku gdy wybrano ścieżkę drugą, list zatwierdzający zawiera dodatkowo zobowiązanie do uzyskania pozytywnej oceny raportu, o którym mowa w art. 40 ust. 7 pkt 2, przez Komitet Nadzorujący.

3. List zatwierdzający stanowi podstawę dla ministra właściwego do spraw środowiska do wydania i przekazania nabywcy powstałych w wyniku realizacji projektu i zweryfikowanych jednostek redukcji emisji.

4. (uchylony)

Art. 43. 1. W przypadku gdy wybrano ścieżkę drugą, raport, o którym mowa w art. 40 ust. 7 pkt 2, podlega ocenie przez Komitet Nadzorujący po wydaniu listu zatwierdzającego ten projekt.

2. Realizujący projekt wspólnych wdrożeń jest obowiązany do przedłożenia Komitetowi Nadzorującemu raportu, o którym mowa w art. 40 ust. 7 pkt 2, za pośrednictwem akredytowanej niezależnej jednostki, która sporządziła ten raport.

3. Realizujący projekt wspólnych wdrożeń przedkłada ministrowi właściwemu do spraw środowiska informację o wyniku oceny Komitetu Nadzorującego w terminie 14 dni od dnia jej uzyskania.

4. Minister właściwy do spraw środowiska stwierdza wygaśnięcie listu zatwierdzającego, jeżeli Komitet Nadzorujący negatywnie oceni raport, o którym mowa w art. 40 ust. 7 pkt 2.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, realizującemu projekt wspólnych wdrożeń nie przysługuje roszczenie o naprawienie szkody. Nie może on także dokonać zmiany trybu realizacji projektu wspólnych wdrożeń na ścieżkę pierwszą i wystąpić ponownie o wydanie takiego listu w ramach tej ścieżki.

Art. 44. 1. Realizujący projekt wspólnych wdrożeń jest obowiązany do wystąpienia z wnioskiem o zmianę listu zatwierdzającego w przypadku zmiany:

- 1) nazwy lub firmy realizującego projekt;
- 2) lokalizacji projektu lub dodania nowych lokalizacji projektu;
- 3) przepisów dotyczących sposobu monitorowania wielkości emisji zredukowanej lub emisji unikniętej;
- 4) sposobu realizacji projektu skutkującego zwiększeniem liczby jednostek redukcji emisji powstałych w wyniku realizacji projektu;
- 5) ścieżki.

2. Minister właściwy do spraw środowiska wydaje decyzję w sprawie zmiany listu zatwierdzającego.

2a. Minister właściwy do spraw środowiska wydaje decyzję w sprawie zmiany listu zatwierdzającego po uzyskaniu opinii Krajowego ośrodka, jeżeli podstawą zmiany jest ust. 1 pkt 3 lub 4.

3. Przepis art. 38 ust. 3 oraz przepisy art. 40 ust. 6–8 stosuje się odpowiednio.

Art. 45. 1. Realizujący projekt wspólnych wdrożeń jest obowiązany do monitorowania tego projektu.

2. Monitorowanie projektu wspólnych wdrożeń odbywa się zgodnie z planem monitorowania projektu określonym w dokumentacji projektowej, o której mowa w art. 40 ust. 7 pkt 1.

3. Realizujący projekt wspólnych wdrożeń, na podstawie danych uzyskanych z jego monitorowania, opracowuje sprawozdanie z monitorowania określające uzyskaną w okresie sprawozdawczym redukcję lub uniknięcie emisji gazów cieplarnianych albo pochłonięcie emisji dwutlenku węgla (CO₂) oraz liczbę jednostek redukcji emisji uzyskanych w wyniku realizacji projektu wspólnych wdrożeń.

4. Okres sprawozdawczy nie może być dłuższy niż rok.

5. Liczba jednostek redukcji emisji, o której mowa w ust. 3, powstałych w wyniku realizacji projektu wspólnych wdrożeń podlega weryfikacji przez:

- 1) akredytowaną niezależną jednostkę lub jednostkę uprawnioną, o której mowa w art. 40 ust. 9, jeżeli wybrana została ścieżka pierwsza, albo
- 2) akredytowaną niezależną jednostkę, jeżeli wybrana została ścieżka druga.

6. Z weryfikacji, o której mowa w ust. 5, sporządza się raport.

7. Raport z weryfikacji, o którym mowa w ust. 6, określa liczbę jednostek redukcji emisji uzyskanych w wyniku realizacji projektu wspólnych wdrożeń w danym okresie sprawozdawczym, z podziałem na lata kalendarzowe.

8. Raport z weryfikacji, o którym mowa w ust. 6, jest przedkładany przez realizującego projekt wspólnych wdrożeń Krajowemu ośrodkowi w terminie 6 miesięcy od dnia zakończenia okresu sprawozdawczego, o którym mowa w ust. 3, za który został sporządzony ten raport, jednak nie później niż w dniu złożenia wniosku, o którym mowa w art. 50 ust. 2.

Art. 46. 1. W przypadku gdy wybrano ścieżkę drugą, raport z weryfikacji, o którym mowa w art. 45 ust. 6, podlega ocenie przez Komitet Nadzorujący.

2. Realizujący projekt wspólnych wdrożeń jest obowiązany do przedłożenia Komitetowi Nadzorującemu raportu z weryfikacji, o którym mowa w art. 45 ust. 6, za pośrednictwem akredytowanej niezależnej jednostki, która sporządziła ten raport.

3. Jeżeli raport z weryfikacji zostanie negatywnie oceniony przez Komitet Nadzorujący, realizujący projekt wspólnych wdrożeń nie może ubiegać się o przekazanie jednostek redukcji emisji. W takim przypadku realizującemu projekt wspólnych wdrożeń nie przysługuje roszczenie o naprawienie szkody.

Art. 47. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, dla projektów wspólnych wdrożeń realizowanych w ramach ścieżki pierwszej:

- 1) formę i układ sprawozdania z monitorowania, o którym mowa w art. 45 ust. 3, oraz zakres zawartych w nim informacji,
- 2) formę i układ raportu z weryfikacji, o którym mowa w art. 45 ust. 6, oraz zakres zawartych w nim informacji

– kierując się potrzebą zapewnienia jednolitości, spójności i wiarygodności informacji oraz danych o uzyskanych w wyniku realizacji tych projektów jednostkach redukcji emisji, pozwalających na ocenę prawidłowości wykonania projektów oraz ocenę osiągniętych efektów.

Art. 48. 1. Krajowy ośrodek prowadzi wykaz projektów wspólnych wdrożeń realizowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej posiadających listy popierające lub listy zatwierdzające.

2. Krajowy ośrodek wprowadza do wykazu projekt wspólnych wdrożeń w terminie 7 dni od dnia otrzymania kopii listu popierającego lub listu zatwierdzającego.

3. Krajowy ośrodek gromadzi dokumentację dotyczącą projektów wspólnych wdrożeń realizowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i przechowuje ją przez okres 5 lat od dnia zakończenia realizacji projektu.

Art. 49. 1. Minister właściwy do spraw środowiska zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej informacje o wydanych listach popierających i listach zatwierdzających projekty wspólnych wdrożeń oraz dokumentację projektową, o której mowa w art. 40 ust. 7 pkt 1.

2. W przypadku projektów wspólnych wdrożeń realizowanych w ramach ścieżki pierwszej minister właściwy do spraw środowiska przekazuje informacje o zatwierdzonych projektach wspólnych wdrożeń sekretariatowi Konwencji Klimatycznej.

3. W przypadku projektów wspólnych wdrożeń realizowanych w ramach ścieżki drugiej akredytowana niezależna jednostka lub jednostka uprawniona, o której mowa w art. 40 ust. 9, zamieszcza na swojej stronie internetowej raport z oceny dokumentacji projektowej, o którym mowa w art. 40 ust. 7 pkt 2, oraz raport z weryfikacji, o którym mowa w art. 45 ust. 6.

Art. 50. 1. Jednostkami redukcji emisji można swobodnie rozporządzać.

2. Przekazanie nabywcy jednostek redukcji emisji na wskazany rachunek lub rachunki prowadzone w rejestrze państwa uprawnionego lub w Krajowym rejestrze odbywa się na wniosek realizującego projekt wspólnych wdrożeń.

2a. (uchylony)

3. Wniosek składa się w formie pisemnej i elektronicznej do ministra właściwego do spraw środowiska w terminie 6 miesięcy od dnia zakończenia okresu sprawozdawczego, o którym mowa w art. 45 ust. 3, za który został sporządzony raport z weryfikacji.

4. Wniosek powinien zawierać:

- 1) wskazanie nabywcy lub nabywców jednostek redukcji emisji;
  - 2) wskazanie okresu sprawozdawczego, którego dotyczy raport z weryfikacji i za który będą przekazywane jednostki redukcji emisji;
  - 3) wskazanie liczby jednostek redukcji emisji, które mają zostać przekazane nabywcy zgodnie z liczbą określoną w raporcie z weryfikacji lub liście zatwierdzającym projekt; w przypadku różnicy wskazuje się wartość niższą;
- 3a) (uchylony)
- 4) wskazanie rachunku lub rachunków, na które mają zostać przekazane jednostki redukcji emisji.

5. Do wniosku należy dołączyć:

- 1) umowę sprzedaży jednostek redukcji emisji lub inny dokument określający sposób rozporządzania tymi jednostkami lub ich przekazywania;
- 2) upoważnienie nabywcy do udziału w projektach wspólnych wdrożeń wystawione przez właściwy organ państwa uprawnionego, jeżeli nabywca nie jest państwem uprawnionym;
- 3) raport z weryfikacji, o którym mowa w art. 45 ust. 6.

6. W przypadku realizacji projektu wspólnych wdrożeń w ramach ścieżki drugiej raport z weryfikacji, o którym mowa w art. 45 ust. 6, powinien mieć pozytywną ocenę Komitetu Nadzorującego.

7. Minister właściwy do spraw środowiska wyraża zgodę na przekazanie jednostek redukcji emisji w drodze decyzji administracyjnej w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku.

8. Łączna liczba jednostek redukcji emisji, jaka może zostać przekazana nabywcy, nie może być większa od sumy jednostek redukcji emisji określonej w raportach z weryfikacji, o której mowa w art. 45 ust. 5, lub w liście zatwierdzającym projekt. W przypadku różnicy wybiera się wartość niższą.

9. Kopię ostatecznej decyzji, o której mowa w ust. 7, minister właściwy do spraw środowiska przekazuje Krajowemu ośrodkowi.

10. Krajowy ośrodek przekazuje niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 14 dni od dnia otrzymania kopii ostatecznej decyzji, jednostki redukcji emisji w liczbie określonej w decyzji na wskazany rachunek lub rachunki w krajowym rejestrze nabywcy.

Rozdział 9

Realizacja projektów wspólnych wdrożeń poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i projektów mechanizmu czystego rozwoju

Art. 51. 1. Udział w realizacji projektów wspólnych wdrożeń poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i projektów mechanizmu czystego rozwoju wymaga uzyskania zgody wydawanej w formie decyzji administracyjnej przez ministra właściwego do spraw środowiska.

2. Udzielenie zgody następuje na wniosek podmiotu zainteresowanego udziałem w projekcie.

3. Wniosek o udzielenie zgody składa się w formie pisemnej i elektronicznej, w języku polskim i angielskim, do ministra właściwego do spraw środowiska.

4. Wniosek o udzielenie zgody powinien zawierać:

- 1) imię i nazwisko oraz adres zamieszkania albo nazwę, oznaczenie siedziby i adres zgłaszającego projekt;
- 2) określenie lokalizacji projektu;

- 3) oszacowanie przewidywanej wielkości redukcji lub uniknięcia emisji gazów cieplarnianych albo pochłaniania emisji dwutlenku węgla (CO₂);
- 4) wskazanie przewidywanego okresu, w jakim na skutek realizacji projektu będą powstawały jednostki redukcji emisji lub jednostki poświadczonej redukcji emisji;
- 5) dokumenty potwierdzające spełnienie warunków, o których mowa w ust. 5;
- 6) opis projektu i stosowanej technologii;
- 7) informację:
  - a) na jakim etapie realizacji znajduje się projekt w dniu składania wniosku,
  - b) o wybranej ścieżce w przypadku projektów wspólnych wdrożeń.

5. Projekty wspólnych wdrożeń oraz projekty mechanizmu czystego rozwoju dotyczące obiektów hydroenergetycznych o mocy powyżej 20 MW powinny dodatkowo spełniać warunki określone w przepisach wydanych na podstawie art. 39 ust. 4.

Art. 52. 1. Minister właściwy do spraw środowiska udziela zgody albo odmawia jej udzielenia, w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia złożenia wniosku.

2. Minister właściwy do spraw środowiska odmawia udzielenia zgody w formie decyzji administracyjnej, jeżeli wniosek nie odpowiada warunkom określonym w art. 51.

3. Kopię decyzji udzielającej zgody lub decyzji odmawiającej jej udzielenia minister właściwy do spraw środowiska przekazuje Krajowemu ośrodkowi w terminie 14 dni od dnia ich wydania.

Art. 53. Decyzja udzielająca zgody na udział w projekcie powinna zawierać:

- 1) imię i nazwisko oraz adres zamieszkania albo nazwę, oznaczenie siedziby i adres zgłaszającego projekt;
- 2) określenie lokalizacji projektu;
- 3) nazwę projektu, dla którego jest wydana;
- 4) upoważnienie do udziału w projekcie wspólnych wdrożeń lub projekcie mechanizmu czystego rozwoju.

Art. 54. Jednostkami redukcji emisji i jednostkami poświadczonej redukcji emisji uzyskanymi w wyniku realizacji projektów poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej można swobodnie rozporządzać.

Rozdział 10

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 55. (pominięty)

Art. 56. (pominięty)

Rozdział 11

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 57. 1. Listy zatwierdzające projekty wspólnych wdrożeń wydane przed dniem wejścia w życie ustawy stają się listami zatwierdzającymi w rozumieniu ustawy.

2. Listy popierające projekty wspólnych wdrożeń wydane przed dniem wejścia w życie ustawy stają się listami popierającymi w rozumieniu ustawy.

3. Podmioty, które otrzymały listy popierające przed dniem wejścia w życie ustawy, mogą wystąpić o wydanie listu zatwierdzającego w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

4. W przypadku niezłożenia wniosku o wydanie listu zatwierdzającego w terminie, o którym mowa w ust. 3, list popierający otrzymany przed dniem wejścia w życie ustawy traci ważność.

5. Minister właściwy do spraw środowiska przekazuje jednostki przyznanej emisji w zamian za osiągniętą redukcję, uniknięcie emisji gazów cieplarnianych lub pochłonięcie dwutlenku węgla (CO₂), jeżeli wynika to z listu zatwierdzającego projekt wspólnych wdrożeń wydanego przed dniem wejścia w życie ustawy. Przepisy art. 50 stosuje się odpowiednio.

6. W przypadku projektów wspólnych wdrożeń zatwierdzonych i zrealizowanych przed dniem wejścia w życie ustawy wniosek o przekazanie jednostek redukcji emisji lub jednostek przyznanej emisji składa się w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. Przepisy art. 50 stosuje się odpowiednio.

Art. 58. (uchylony)

Art. 59. Pierwszy raport, o którym mowa w art. 7 ust. 1, podmiot korzystający ze środowiska sporządza za rok 2010 i wprowadza do Krajowej bazy w terminie do końca lutego 2011 r.

Art. 59a. Pierwsze informacje, o których mowa w art. 7 *ust.* 8, Narodowy Fundusz, powiaty, gminy i dysponenci środków publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870, 1948, 1984 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 60), sporządzają za rok 2010 i przekazują do końca lutego 2011 r.

Art. 60. Pierwszej oceny informacji, o której mowa w art. 8 ust. 4, wojewódzki inspektor ochrony środowiska dokonuje w terminie do dnia 15 grudnia 2012 r. Ocenie tej podlegają informacje zawarte w raportach sporządzonych za rok 2010 i 2011.

Art. 60a.⁹⁾ 1. Do opłaty za wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, o której mowa w art. 273 ust. 1 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 56¹⁰⁾, należnej za okres do dnia 31 grudnia 2018 r. stosuje się przepisy art. 285–288 ustawy zmienianej w art. 56¹⁰⁾, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

2.¹¹⁾ Opłatę za wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza za pierwsze półrocze 2019 r. wnosi się w wysokości 50% opłat za wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza należnych za 2018 r.

2. (uchylony)¹²⁾

Art. 61.¹³⁾ Przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 286 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 56¹⁰⁾ zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 286 ust. 10 ustawy zmienianej w art. 56¹⁰⁾.

Art. 61.¹⁴⁾ **Przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 286 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 56¹⁰⁾ zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 286 ust. 8 ustawy zmienianej w art. 56¹⁰⁾.**

Art. 62.¹⁵⁾ Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia¹⁶⁾, z wyjątkiem art. 56 pkt 7, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.

Art. 62.¹⁷⁾ **Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia¹⁶⁾, z wyjątkiem art. 56 pkt 7, 7a i 10a, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.**

⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji (Dz. U. poz. 2278), która weszła w życie z dniem 30 grudnia 2015 r.

¹⁰⁾ Art. 56 wprowadza zmiany w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2016 r. poz. 672, 831, 903, 1250, 1427, 1933 i 1991).

¹¹⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 12.

¹²⁾ Przez art. 17 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zmianie niektórych ustaw w celu poprawy otoczenia prawnego przedsiębiorców (Dz. U. poz. 2255), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.; wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.

¹³⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 14.

¹⁴⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 17 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 12; wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.

¹⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 9; w tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 17.

¹⁶⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 18 sierpnia 2009 r.

¹⁷⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 17 pkt 4 ustawy, o której mowa w odnośniku 12; wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.

Załącznik do ustawy z dnia 17 lipca 2009 r.

**WYKAZ GAZÓW CIEPLARNIANYCH I INNYCH SUBSTANCJI WPROWADZANYCH DO POWIETRZA
OBJĘTYCH SYSTEMEM ZARZĄDZANIA EMISJAMI GAZÓW CIEPLARNIANYCH
I INNYCH SUBSTANCJI**

Lp.	Substancje	Nr CAS ¹⁾
1	2	3
Gazy cieplarniane		
1	Dwutlenek węgla (Ditlenek węgla CO ₂)	124-38-9
2	Metan (CH ₄)	74-82-8
3	Podtlenek azotu (N ₂ O)	10024-97-2
4	Heksafluorek siarki (SF ₆)	2551-62-4
5	Trifluorek azotu (NF ₃)	7783-54-2
6	Fluorowęglowodory (HFCs)	
6.1	HFC-23 (CHF ₃)	75-46-7
6.2	HFC-32 (CH ₂ F ₂)	75-10-5
6.3	HFC-41 (CH ₃ F)	593-53-3
6.4	HFC-125 (C ₂ HF ₅)	354-33-6
6.5	HFC-134 (C ₂ H ₂ F ₄)	359-35-3
6.6	HFC-134a (C ₂ H ₂ F ₄)	811-97-2
6.7	HFC-143 (C ₂ H ₃ F ₃)	430-66-0
6.8	HFC-143a (C ₂ H ₃ F ₃)	420-46-2
6.9	HFC-152 (C ₂ H ₄ F ₂)	624-72-6
6.10	HFC-152a (C ₂ H ₄ F ₂)	75-37-6
6.11	HFC-161 (C ₂ H ₅ F)	353-36-6
6.12	HFC-227ea (C ₃ HF ₇)	431-89-0
6.13	HFC-236cb (C ₃ H ₂ F ₆)	677-56-5
6.14	HFC-236ea (C ₃ H ₂ F ₆)	431-63-0
6.15	HFC-236fa (C ₃ H ₂ F ₆)	690-39-1
6.16	HFC-245fa (C ₃ H ₃ F ₅)	460-73-1
6.17	HFC-245ca (C ₃ H ₃ F ₅)	679-86-7
6.18	HFC-365mfc (C ₄ H ₅ F ₅)	406-58-6
6.19	HFC-43-10mee (C ₅ H ₂ F ₁₀)	138495-42-8
7	Perfluorowęglowodory (PFCs)	
7.1	PFC-14, Perfluorometan, (CF ₄)	75-73-0
7.2	PFC-116, Perfluoroetan, (C ₂ F ₆)	76-16-4
7.3	PFC-218, Perfluoropropan, (C ₃ F ₈)	76-19-7
7.4	PFC-318, Perfluorocyklobutan, (c-C ₄ F ₈)	115-25-3
7.5	Perfluorocyklopropan, (c- C ₃ F ₆)	931-91-9
7.6	PFC-3-1-10, Perfluorobutan, (C ₄ F ₁₀)	355-25-9
7.7	PFC-4-1-12, Perfluoropentan, (C ₅ F ₁₂)	678-26-2
7.8	PFC-5-1-14, Perfluoroheksan, (C ₆ F ₁₄)	355-42-0
7.9	PFC-9-1-18, Perfluorodekalina (C ₁₀ F ₁₈)	306-94-5

Lp.	Substancje	Nr CAS ¹⁾
1	2	3
Inne substancje		
8	Akrylonitryl	107-13-1
9	Aldryna	309-00-2
10	Amoniak (NH ₃)	7664-41-7
11	Antracen	120-12-7
12	Arsen i jego związki (jako As) ²⁾	
13	Azbest	1332-21-4
14	Benzen	71-43-2
15	Benzo(a)piren	50-32-8
16	Bizmut i jego związki (jako Bi) ²⁾	
17	Cer i jego związki (jako Ce) ²⁾	
18	Chlor i jego związki nieorganiczne (jako HCl)	
19	Chlordan	57-74-9
20	Chlordekon	143-50-0
21	Chlorek winylu	75-01-4
22	Chlorofluorowęglowodory (CFCs) ³⁾	
23	Chrom i jego związki (jako Cr) ²⁾	
24	Cyjanowodór (HCN)	74-90-8
25	Cyna i jej związki (jako Sn) ²⁾	
26	Cynk i jego związki (jako Zn) ²⁾	
27	Dichlorodifenylotrichloroetan (DDT)	50-29-3
28	Dichlorometan (DCM)	75-09-2
29	Dieldryna	60-57-1
30	Disiarczek węgla	75-15-0
31	Di-(2-etyloheksylo)ftalan (DEHP)	117-81-7
32	Endryna	72-20-8
33	Fluor i jego związki nieorganiczne (jako HF)	
34	Halony ⁴⁾	
35	Heksabromobifenyl	36355-1-8
36	Heksachlorobenzen (HCB)	118-74-1
37	Heksachlorocykloheksan (HCH)	608-73-1
38	Heptachlor	76-44-8
39	Kadm i jego związki (jako Cd) ²⁾	
40	Kobalt i jego związki (jako Co) ²⁾	
41	Lindan	58-89-9
42	Mangan i jego związki (jako Mn) ²⁾	
43	Miedź i jej związki (jako Cu) ²⁾	
44	Mirex	2385-85-5
45	Molibden i jego związki (jako Mo) ²⁾	
46	Naftalen	91-20-3

Lp.	Substancje	Nr CAS ¹⁾
1	2	3
47	Niemetanowe lotne związki organiczne (NMLZO) ⁵⁾	
48	Nikiel i jego związki (jako Ni) ²⁾	
49	Ołów i jego związki (jako Pb) ²⁾	
50	Pentachlorobenzen	608-93-5
51	Pentachlorofenol (PCP)	87-86-5
52	Pierwiastki metaliczne i ich związki ²⁾ z wyjątkiem wymienionych w innych pozycjach	
53	Pierwiastki niemetaliczne z wyjątkiem wymienionych w innych pozycjach	
54	Polichlorodibenzodoksyny i polichlorodibenzofurany [PCDD + PCDF, dioksyny + furany] (jako Teq) ⁶⁾	
55	Polichlorowane bifenyle (PCB)	1336-36-3
56	Pył całkowity	
57	Pył PM10	
58	Pył PM2,5	
59	Rtęć i jej związki (jako Hg) ²⁾	
60	Substancje organiczne ⁷⁾	
61	Tetrachloroetylen (PER)	127-18-4
62	Tetrachlorometan (TCM)	56-23-5
63	Tlenek etylenu	75-21-8
64	Tlenek węgla (CO)	630-08-0
65	Tlenki azotu (NO _x /NO ₂)	
66	Tlenki siarki (SO _x /SO ₂)	
67	Toksafen	8001-35-2
68	Trichlorobenzeny [wszystkie izomery] (TCB)	12002-48-1
69	Trichloroetylen	79-01-6
70	Trichlorometan	67-66-3
71	Wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA) zgłaszane jako suma benzo(b)fluorantenu, benzo(k)fluorantenu i indeno(1,2,3-cd)pirenu	
72	Wodorochlorofluorowęglowodory (HCFCs) ⁸⁾	
73	Związki nieorganiczne z wyjątkiem wymienionych w innych pozycjach	
74	Związki organiczne z wyjątkiem wymienionych w innych pozycjach	
75	1,1,1-trichloroetan	71-55-6
76	1,1,2,2-tetrachloroetan	79-34-5
77	1,2-dichloroetan (EDC)	107-06-2

Objaśnienia:

- ¹⁾ Oznaczenie numeryczne substancji według Chemical Abstracts Service.
- ²⁾ Wszystkie metale jako masa całkowita tego pierwiastka we wszystkich formach chemicznych obecnych w emisji.
- ³⁾ Masa całkowita substancji, w tym ich izomerów, wymienionych w grupach I i II załącznika I do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1005/2009 z dnia 16 września 2009 r. w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową (Dz. Urz. UE L 286 z 31.10.2009, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem (WE) nr 1005/2009”.

- 4) Masa całkowita substancji, w tym ich izomerów, wymienionych w grupach III i VI załącznika I do rozporządzenia (WE) nr 1005/2009.
- 5) NMLZO – niemetanowe lotne związki organiczne – związki organiczne, z wyjątkiem metanu, oraz frakcja kreozotu, mające w temperaturze 293,15 K prężność par nie mniejszą niż 0,01 kPa, względnie posiadające analogiczną lotność w szczególnych warunkach użytkowania; z wyjątkiem wymienionych w pozycjach 6–8, 14, 21, 22, 28, 34, 61–63, 68–70, 72, 75–77.
- 6) Wyrażone jako I-TEQ.
- 7) Substancje organiczne w postaci gazów i par, w tym lotne związki organiczne, w przeliczeniu na całkowity węgiel organiczny oznaczany metodą ciągłej detekcji płomieniowo-jonizacyjnej; dotyczy instalacji spalania i współspalania odpadów oraz instalacji, w których stosowane są rozpuszczalniki organiczne, objętych standardami emisyjnymi.
- 8) Masa całkowita substancji, w tym ich izomerów, wymienionych w grupie VIII załącznika I do rozporządzenia (WE) nr 1005/2009.